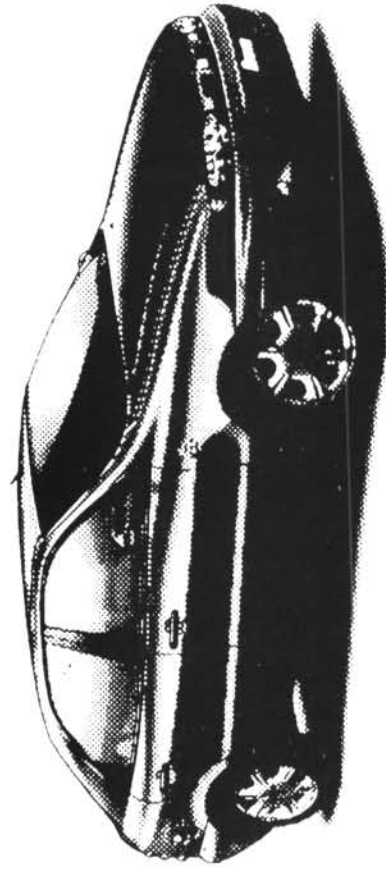
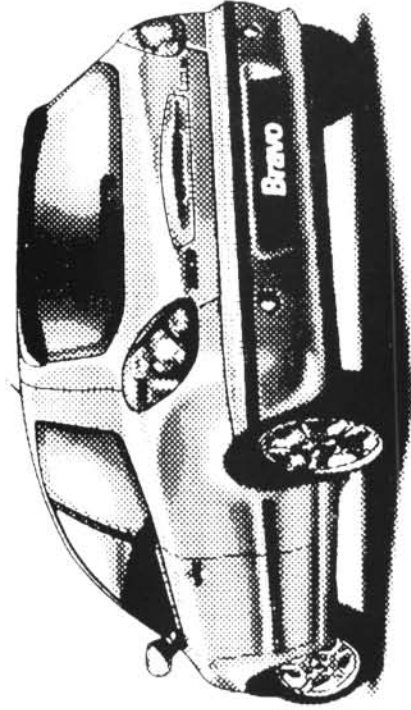

- **Les obres de la Parròquia.**
- **Important descobriment al Pou d'Hero.**
- **Entrevista a Joan Gelabert "Farina", president del Margaritense.**

FIAT BRAVO O FIAT BRAVA. LA ELECCION

"COCHE DEL AÑO EN EUROPA"

P.V.P.

1.952.000*

FIAT BRAVO	1.4 SX	1.6 SX	1.8 GT	2.0 GT	1.9 D S
Cilindrada (cc)	1.370	1.581	1.747	1.998	1.929
Potencia máx. CV-CEE a (rpm)	80 (6000)	103 (5750)	113 (5800)	147 (6100)	65 (4600)
Velocidad máx. (km/h)	170	184	193	210	155
Aceleración de 0 a 100 km/h (seg)	13,8	11	10	8,5	17,3
Consumo CEE (l/100 km) a 90 km/h	5,2	5,5	5,8	7,1	4,9

FIAT BRAVA	1.4 SX	1.6 SXELX	1.8 ELX	1.9 SX
Cilindrada (cc)	1.370	1.581	1.747	1.929
Potencia máx. CV-CEE a (rpm)	80 (6000)	103 (5750)	113 (5800)	65 (4600)
Velocidad máx. (km/h)	170	190	190	155
Aceleración de 0 a 100 km/h (seg)	13,9	11,5	10,3	17,8
Consumo CEE (l/100 km) a 90 km/h	5,3	5,6	5,9	4,9

Ahora puedes elegir por el mismo precio y con un equipamiento fabuloso un Bravo 1.6 SX, un Brava 1.6 SX o un Brava 1.9 diesel SX.

EQUIPAMIENTO SX: DIRECCION ASISTIDA, SISTEMA ANTIINCENDIOS, FPS, ELEVALUNAS ELECTRICAS, CERRADURA CENTRALIZADA, VOLANTE Y ASIENTO REGULABLE EN ALTURA, ANTIRROBO ELECTRONICO, RADIOCASSETE.
OPCIONAL: AIRE ACONDICIONADO, ABS, DOBLE AIRBAG

AUTOS MOREY ROSSELLÓ

Servici Oficial:

FIAT

C/. Industria, 1 - Tel. 52 36 70 - STA. MARGALIDA

**Revista
Santa
Margalida**

número

38

Novembre 1996
(Bimestral)

Obra Cultural Balear
de Sta. Margalida

Direcció:

Rafel Bordoy

Redacció:

Antoni Mas
Joan Malondra
Guillem Crespí
Maria Fornés
Miquel Bordoy
Antoni Ferrer

Col·laboren:

Joan Cladera
Felip Díez
Ramon Farriols
Blai Genovart
Mateu Martí
Pep Ramon Tauler
Martí Torres
Mª Rosa Pujadas
Bàrbara Quetglas
Mª Antònia Santandreu

Fotografia:

Rafel Bordoy

Fotografia portada:

Tomeu Borràs

**Disseny i
fotocomposició:**

Miquel Bordoy

Imprimeix:

Gràfiques SIBA, S.L.
Tel. 52 32 44
Santa Margalida

Dipòsit Legal: 495 - 1989

Adreça:

C/ Xaloc, 2
Tel./Fax 52 33 92
Santa Margalida

Editorial

Llibertat d'expressió

Trobam que és convenient per a l'equip que un pic cada dos mesos vesteixi, de la millor manera possible, la tasca de treure aquesta revista al carrer amb prou feines, posar esment, no ja als èlogis, que qualcun n'hi ha, sinó a les crítiques que és d'allà on se'n poden treure les millors conseqüències per tal de corregir els defectes que arrossegam.

En devers cinc anys que portam a les mans aquesta aventura, ens han endreçat tota casta d'adjectius, ens han penjat un bon grapat d'etiquetes, unes vegades dirigides a una persona en particular i d'altres atribuïdes a l'equip de redacció en general. Ens han tractat de sectaris, de radicals, de franquistes, d'irresponsables, de rojos, d'intentar afavorir un determinats colors. Ens han fet del PP, del PSOE, del PSM, d'Esquerra Republicana... i, provablement, de moltes altres tendències, segons el criteri del que ens ha batiat, i que per un o altre motiu no han arribat a les nostres orelles -ja sabem però que l'insult i la desqualificació són els recursos davant la manca d'arguments- Però és ben evident que les persones que ens han fet l'adjudicació ho han realitzat usant de la llibertat d'expressió i d'opinió que són presents i consustancials a tota societat democràtica.

Res a dir idò al dret que exerceixen alguns lectors de la revista que, al cap i la fi, són part dels qui contribueixen al seu sosteniment. Però, volem manifestar que quan nosaltres reflectim a les pàgines de la publicació la nostra realitat o les nostres opinions, també ho feim emprant la mateixa llibertat d'expressió que, sens dubte, poden invocar els qui estan en

desacord amb la nostra manera de pensar i ho feim donant la cara.

Pretenem que aquestes opinions siguin imparcials i objectives -a vegades ho aconseguim i altres no- però que siguin acceptades o comparatides seria un pretensió que no ens afavoriria en absolut; les unanimitats sols es donen a règims en els quals qualcú s'hi podria sentir a gust, però que no és el cas dels responsables d'aquesta revista. No és doncs la nostra meta intentar que tothom compartís el nostre punt de vista o les nostres idees, que poden esser contraposades però respectuoses amb tothom.

Vàries coses podem fer, aprofitant aquestes pàgines: reivindicar el dret a exercir la crítica quan pensem que hi ha motiu per criticar, demanar respecte per a la nostra manera de pensar, així com nosaltres respectam les opinions que no ens afavoreixen i oferir aquestes mateixes pàgines al qui vulgui manifestar públicament la seva discrepància o el seu desacord amb les nostres opinions, que si no sempre són encertades, si que són sinceres i honestes i que no estan al servei d'altres interessos que no siguin els que nosaltres consideram els del poble de Santa Margalida.

Així que si qualcú vol expressar la seva opinió o vol discrepar de la nostra, li brindam aquestes pàgines, com sempre ho hem fet, donant-los l'oportunitat d'utilitzar els mateixos mitjans que nosaltres empram per exercir la crítica. Contrastant els parers pot ser feriem, entre tots, una mica més de llum i un poble un poc millor.

LA REDACCIÓ D'AQUESTA REVISTA VOL MANIFESTAR QUE SOLS EXPRESSEN LA SEVA OPINIÓ L'EDITORIAL I ELS ARTICLES SIGNATS PER LA REDACCIÓ. ELS ALTRES SÓN RESPONSABILITAT DELS AUTORS QUE EXERCITEN EL DRET DE LA LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ MITJANÇANT LA REVISTA.

Notícies Vileres

S'ha constituït l'APA de l'institut

El dilluns, dia 21 d'octubre es va constituir la junta directiva de l'APA de l'Institut, que va quedar formada de la següent manera:

President:	Bernat Cifre Ferrer	.-Santa Margalida
Vicepresidenta:	Catalina Capó Font	.-Santa Margalida
Vocals:	Magdalena Crespi Gayà	.-Santa Margalida
	Sebastià Fornés Planas	.-Santa Margalida
	Jesús Gómez Avila	.-Can Picafort
	Isabel Moreno Castro	.-Can Picafort
	Pere Perelló Servera	.-Santa Margalida
	Pere Ribas Colombram	.-Maria de la Salut
	Antoni Riera Payeras	.-Santa Margalida
	M ^a Elena Sans Sahagún	.-Can Picafort
	Bàrbara Sastre Piña	.-Santa Margalida
	Maria Serra Sabater	.-Can Picafort
	Francisca Tous Llull	.-Santa Margalida
	Guillem Vives Ribas	.-Santa Margalida

Entre els membres de la junta directiva s'elegiran, properament, el secretari i el tesorero.

La plana major del PP sopa a Can Picafort

El president del Govern, Jaume Matas, el president del PP de Balears, Joan Verger, Carles Ripoll, Jaume Font, batle de Sa Pobla i, pot ser, futur president del PP de Mallorca, es reuniren amb els membres del comitè local i un bon grapat de comerciants picaforters i gent del partit, a un sopar a l'Hotel Janeiro de Can Picafort. El pesos pesats del Partit Popular s'acostaren des de Palma per dos motius principals: un acostament de positures entre els conservadors picaforters i els vileros, ja que, segons paraules de Toni del Olmo, pot ser hi hagi un mal enteniment entre la gent de Can Picafort i la de la Vila que no porta res de bo i que s'hauria de superar. L'altre motiu era el reforçament del partit en el nostre municipi, donant cabuda a les reevindicacions dels comerciants picaforters

en el si del PP, i així aglutinar una sèrie de persones descontentes que pretenien formar un nou partit a vorera de mar, de cara a les properes eleccions.

Segons Toni del Olmo, que quasi amb tota seguretat serà candidat a president del comitè local de la Vila, és fa necessari reorganitzar i reforçar el partit, donant cabuda en l'esmentat comitè a elements de Can Picafort i de Son Serra, augmentant el nombre d'afiliats i així estructurar una oposició forta en l'actualitat i una opció ben estructurada i organitzada de cara a les properes eleccions.

Com és natural que passi en aquests casos, els comentaris al respecte s'han desbocat als diaris de Palma, alguns han vist ja mocions de censura, enteses i compostures que sembla que, de moment, no existeixen, però que han fet que els nervis hi

preguessin part. Avui com avui sembla que tot seguirà sense alteració en el comandament del municipi, però tots sabem -i a La Vila hem tengut molts d'exemples- que en política les coses poden canviar a una velocitat vertiginosa i el que avui és blanc es pot tornar negre en qüestió d'hores.

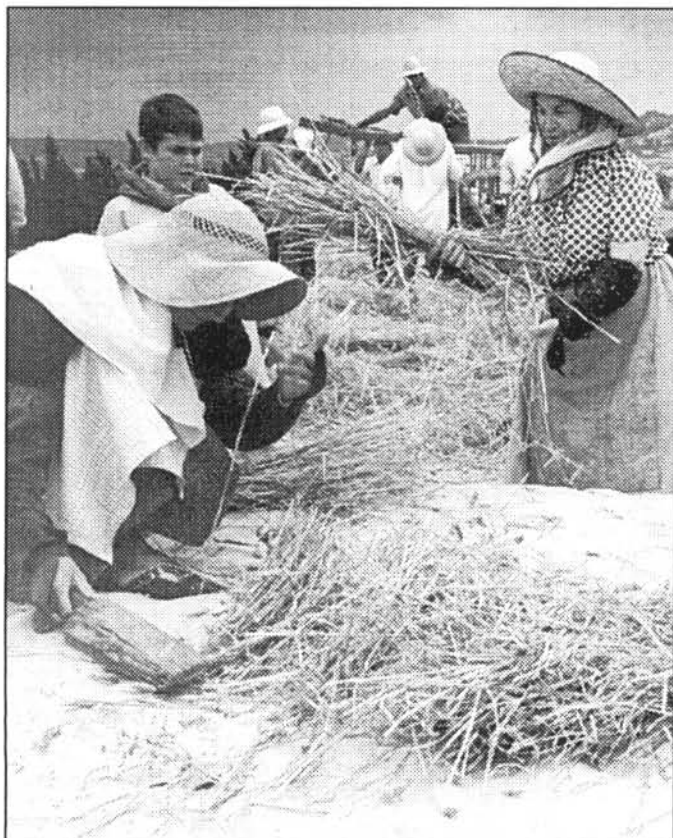
Està vist que els períodes de calma municipal no poden ser de molta durada a la Vila.

R.B.

Les festes de la Beata en blanc i negre

BLANC

- La proliferació d'actes culturals al programa de festes.
- La diada del batre.
- L'actuació de Michele Mc. Cain, el dia del pregó de festes.
- La visita a les excavacions de l'Illa dels Porros.
- La presentació del llibre de gloses d'es Panderer i la nombrosa assistència a l'acte.
- L'ofrena de flors el dissabte de la Beata.
- L'emotiu comiat del Rector Mn. Mateu Amorós i l'espontani homenatge a Jordi Frontera.
- La Processó, un any més.
- La inauguració de l'Institut i la gentada que hi va assistir.
- Les senyeres penjades a les palmeres del Pouàs.
- L'actitud del batle i del grup municipal socialista per la seva assistència a la majoria dels actes de les festes.
- El castell de focs artificials, modest però que va donar un to característic a l'acabament de les festes.
- L'actuació del grup de teatre de Bunyola.
- La quantitat de gent, inclosa la nombrosíssima assistència de polítics i altres personalitats, a la processó.
- Els serveis de netetja que actuaren amb promptitut i eficàcia el dillús de la Beata.

NEGRE

- La manca de més gent a la diada de batre.
- L'actitud d'algunes persones i certs mitjans de comunicació, entorn a l'actuació de Michele Mc. Cain a l'Església parroquial, el dia del pregó.
- Els comentaris d'un tal Damià Quetglas, a "Diario de Mallorca", sobre la festa de la Beata.
- L'actuació d'alguns dimonis a la Processó, que no s'hauria de consentir en el futur.
- La poca serietat en que qualcú es pren la seva participació a la processó.
- Alguns defectes a l'organització de la processó que s'haurien de corregir.
- L'hora del començament de la processó, una mica tard.
- La mediocritat d'alguna de les orquestres que "animaren" les nostres berbenes.
- El desverí de les taules damunt la plaça a les mateixes berbenes.
- La rutina i poca atenció a l'homenatge als majors.
- La no assistència dels representants municipals dels grups del Partit Popular, Unió Mallorquina, Can Picafort Unit i Grup Independent Picaforter, a la majoria dels actes de les festes.
- El fet que alguns polítics locals abandonassin l'Institut, el dia de la inauguració, quan ho feren les autoritats convidades.

**LIMPIEZAS URBANAS
DE MALLORCA, S.A.**

C/. Juan Monjo March, 42
Tels. 52 30 07 - 52 35 92

SANTA MARGALIDA

*MARIA BELTRAN MORA
JOANA MARIA PASCUAL SANSÓ*

ADVOCATS

*Tenen el gust d'oferir-lis els serveis del seu despatx
per tractar qualsevol de les següents matèries:*

**ACTUALITZACIONS DE RENTA
RECLAMACIONS D'IMPAGATS
SEPARACIONS I DIVORCIS
QUESTIONS HEREDITÀRIES
RECURSOS ADMINISTRATIUS
EXPEDIENTS URBANÍSTICS
DRET LABORAL
ETC...**

C/. Joan Monjo March, 1
07450 Sta. Margalida

Tel./Fax 52 33 53

C/. Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita. Mallorca.
Tels. 52 31 31 - 52 38 38
Fax. 52 37 95

Els vileros demanen cursets

L'Escola d'Adults i els cursets d'oci promoguts per l'Àrea de Cultura de l'ajuntament, que es fan per segon any consecutiu a la Vila, gaudeixen d'una demanda que va en augment, i si l'any passat hi prengueren part moltes persones enguany s'espera que la demanda sigui encara superior. Així ens ho va expressar la regidora de cultura de l'ajuntament, Catalina Marimón:

-On es faran els cursets?

-Tots els cursos es faran a la Vila manco el de regidoria de pisos que es farà a Can Picafort, els llocs on es faran, tant els d'adults com els d'oci, serà als locals de la tercera Edat, a la Plaça, a l'Escola Vella, la Casa de Cultura, i el que fou el local del desaparegut Joven Vilero. El d'automoció i el d'electrònica lògicament s'hauran de fer als tallers adequats. L'ideal seria que tots es poguessin fer al mateix lloc, cosa que de moment és impossible, pot ser quan l'Escola Vella passi a l'ajuntament això serà possible. De totes maneres els cursos que es facin depenen del número de persones inscrites.

-Quin és el mínim de persones

per a cada curs?

-Unes quinze, de totes maneres creiem que hi haurà demanda suficient.

-Quan està previst que comencin els cursos?

-La primera setmana de novembre comencen i duren fins al mes de maig.

-Quins cursos ténen més demanda?

-L'any passat hi va haver molta gent als de Graduat Escolar, Anglès, Alemany, Català i Castellà

per a estrangers, dels de l'aula d'adults, en total pot ser hi passaren unes trenta cinc persones, algunes d'elles participaren a distints cursos. Enguany esperam doblar la participació.

-I els d'oci?

-L'any passat férem els de cuina, macramé, brodat, restauració, ceràmica, ball de bot i ball de saló. Els nous d'enguany són el d'estany repujat, manualitats, i el de flors seques. L'any passat passaren per aquests cursos prop de 200 persones en total. Pot ser els que tengueren més gent varen esser els de macramé, brodat i cuina. Els de brodat, macramé, ball de bot i ball de saló els professors són gent de la Vila.

-I el preu dels cursos?

-A tots, manco el de restauració que és més car, es paguen tres mil pessetes per cada 12 hores de classe i esperam que l'ajuntament pugui augmentar la subvenció. també tenim programades activitats esportives per al.lots com poden esser gimnàstica, voley, kàrate i d'altres.

També es constituí l'APA del Col.legi

Es constitueix la nova junta del Col.legi Públic Elionor Bosch, quedant formada de la següent manera:

President:	Pere Galmés Llull
Vice-president:	Andreu Ferrer Martí
Vocals:	Miquel Moll Ribas
	Joana Font Gayà
	Apolònia Costa Rigo
	Agueda Rosselló Frontera
	Antònia Sans Rigo
	Nofre Plomer Florit
	Juan Antonio Molina Medina
	Miquel Reynés Luís
	Joana Maria Amer Bennassar
	Guillem Mayol Alomar
	Antoni Oliver Auba

Els càrrecs de secretari i tesorero, seran elegits per la pròpia junta.

Important descobriment al Pou d'Hero

El passat mes de març l'Ajuntament de Santa Margalida, acollint-se a les propostes d'actuació en matèria de patrimoni públic del Consell Insular de Mallorca, va presentar un projecte de restauració del Pou

d'Hero i una memòria històrica en què es feia referència a l'origen del pou i en la qual també es demostrava que era un pou de titularitat pública desde almanco el segle XVIII. El projecte, elaborat per n'Antoni Mas, consistia en la restauració del pou, ja que els perpanys de marès del seu coll s'han xapat, sobretot per la pressió de les arrels d'una figuera que

que hi havia just a devora el coll. Una part de les pedres de la part interior del coll han caigut, i tot el pou perilla que s'esboldregar-se. El projecte consistia, bàsicament, en la restauració del pou i en la construcció d'un empedrat de pedra calissa d'estil mallorquí, si no se'n localitzava cap d'antic.

El pou d'Hero, segons s'explica al projecte, és un pou públic de la població de Santa Margalida i que a l'edat mitjana fou el pou públic

d'Hero, població avui desapareguda, situada als actuals terrenys de les possessions de Son Femenia, Son Fluixà i Son Bonet. L'origen del pou és romà, com s'ha pogut comprovar per les troballes de ceràmica, tot i que el primer esment documental conegut és de l'edat mitjana, concretament de l'any 1345. L'actual coll del pou, que es situa sobre la seva antiga mota, fou construït, segons s'indica al projecte de n'Antoni Mas, entre els

anys 1752 i 1753.

El projecte rebé el vist-i-plau de la Comissió de Patrimoni del Consell Insular de Mallorca, prèvia realització de sondejos arqueològics just vora el pou, ja que aquest està inclòs a la carta arqueològica. Els sondejos, duïts a terme per una brigada d'obres de FODESMA, començaren el passat

dilluns dia 23 de setembre i es perllongaren fins dimecres dia 25. Aquests han deixat al descobert una espècie de plataforma, conformada per diferents empedrats, que demostren que el pou estava, a diferència de l'actualitat, en una situació elevada, segurament per tal d'evitar que la seva aigua es mesclàs amb la de les síquies de les seves proximitats.

El sistema d'empedrat, segons indicà na Catalina Garau, arqueòloga encarregada de dirigir les feines, fa pensar que podria datar de l'edat mitjana o potser, fins i tot, d'època islàmica. Just a devora el pou s'hi han localitzat un gran nombre de fragments de ceràmica, d'un ampli ventall cronològic, que va, segons indica na Catalina Garau, des de l'època romana fins a la contemporània. Segons n'Antoni Mas aqueix fet es podria deure a què l'any 1850, any d'una gran sequedat a tota Mallorca, l'Ajuntament de Santa Margalida va decidir enfondir el pou per tal d'obtenir aigua potable per a la Vila, i que degué ésser aleshores quan es degueren treure de dins el pou totes les restes de ceràmica que hi havien caigut des de l'època romana. Això, segons explica en Carles Moranta, arquitecte de FODESMA, obligarà a modificar el projecte, ja que s'haurà de procedir a una excavació amb caràcter d'urgència, per tal de posar al descobert la totalitat de les estructures, i per a llavors passar a la seva restauració, que es durà a terme pròximament. A hores d'ara, i tal com aconsellaren els tècnics del Consell Insular de Mallorca, el pou d'Hero s'ha tancat amb una reixeta fins que comencin les obres.

*Area de Cultura de
l'Ajuntament de Sta. Margalida*

La Banda de Música anà a Port Aventura

Un any més, eufòrics per augmentar el nostre subministrament d'adrenalina, els membres de la Banda de Música, decidírem anar a fer un petit viatge i ens ananàrem a Port Aventura.

L'any passat anàrem a Canàries, però hem trobat que era millor fer un petit viatge cada any, que no esperar-ne quatre per fer-ne un d'una setmana, així que partírem el cap de setmana del 21-22 de setembre que coincidí amb les fetes de Sant Mateu.

Haviem de partir a les 4'45 h. de la matinalada del dissabte dia 21, encara que hi va haver un músic que ja li havia pujat l'adrenalina fins al cap d'amunt i a les 3'45 h. ja era a la plaça, a punt de partir. Per aqueix músic el temps d'espera fou molt llarg: vàrem haver d'esperar 20 minuts més i encara n'hi havia que no havien sentit el despertador.

Emprenquérem el camí cap a Palma i, posteriorment, cap a Barcelona. Allà ens esperava un autocar per portar-nos a Port Aventura. La guia ens explicà un poc el trajecte i ens donà un impermeable per anar a les atraccions d'aigua. A l'arribada a Port Aventura vàrem haver d'esperar aproximadament una hora i mitja perquè havíem vingut en tres vols diferents. Quan arribaren els del tercer vol, en el qual hi anava en "Pol", ens va donar les entrades i empenquérem un camí d'aventura.

Quan entràrem ningú no se'n podia avenir de com era allò; fou una sorpresa per a tots. Les dimensions del parc són enormes, representant, en diverses parts, cultures diferents de distints països:

Far West, Polinèsia, Mèxic, Xina i la Mediterrània. Cadescun d'ells amb el seu propi vestuari i balls típics, com també la gastronomia autòctona; la representació exacta de cadescun d'aquests llocs.

Com hem dit abans, la sorpresa fou tan gran que no hi ha paraules per explicar-ho i per això recomanem que les persones que encara no han tengut oportunitat d'anar-hi, que ho visitin perquè estam segurs de que els agradarà.

El dissabte horabaixa l'autocar ens dugué cap a l'hotel, a Barcelona, i amb una hora i mitja de camí tenguérem temps d'intercanviar opinions. Arribàrem a l'hotel i allò sí que fou "divaine"!! Fins i tot ens donàren la tarja magnètica per obrir la porta de l'habitació.

Dins l'habitació hi trobàrem una gran T.V. i dins la cambra de bany hi havia tot tipus d'accessoris per a bany, inclosa una "gorreta de bany" que, posteriorment, fou de gran ús per a cert músic.

El diumenge dematí, anàrem a berenar al menjador de l'hotel i, quin berenar!!! quan ja ens havíem posat i fermat bé les botes, tornàrem a partir cap a Port Aventura. Tenguérem sort que el dissabte horabaixa havia plogut i el diumenge no hi havia molta gent i poguérem anar un poc més tranquils.

La gent estava esgotada i la majoria decidí encaminar l'aventura cap als jocs, espectacles, etc., resultat d'això fou un "Piolín" i un "Boby" (personatges importants dins aquest viatge).

A les 17'00 h. ens dirigírem cap a l'aeroport de Barcelona per emprendre el camí de tornada. A l'aeroport protagonitzàrem un espectacle, del qual els actors principals foren: "Piolín, Bobby i la gorreta de bany", personatges molt simpàtics que animaren la gent a l'aeroport i durant el camí de tornada.

Esperam que l'any que ve poguem fer una altra sortida tan divertida com aqueixa.

Bàrbara Quetglas Gayà

Mª Antònia Santandreu Payeras

SR

INFORMATICA

SOPORTE INFORMATICO PROFESIONAL

ORDENADORES Y ACCESORIOS

Servicio y acceso a Internet

Servicio Técnico. Reparaciones y ampliaciones

Soporte **Windows** 3.11/95 **Certificado** por **Microsoft**

Soporte **Novell** netware **Certificado** por **S.N.I.**

Redes locales y Comunicaciones

Próxima apertura local en:

ALEXANDRE ROSSELLÓ, 15

TEL: 523731 - 908 631388

07450 STA. MARGALIDA

*Crisants, Baguettes,
Xocolata amb Xurros
Menú Diari*

C/. Eng. Felicià Fuster, 15

Tel. 85 60 19

STA. MARGALIDA

**S U P E R
S'ABEURADOR**

POLLASTRE A L'AST

HAMBURGUESES

PINXOS

BISTECS REBOSSATS

SERVICI A DOMICILI

ENCÀRRECS AL TF.:

85 60 04

Plaça S'Abeurador
SANTA MARGALIDA

Opinions i pensaments

Llibertat d'expressió

Arreu dels comentaris que, un dia sí i l'altre també, publicava el diari ABC de Madrid, en torn a la persona de Cristòfol Soler, quan era President de la Comunitat Autònoma i referits a la seva defensa de la nostra llengua i identitat, comentaris que més bé podríem dir que eren un atac, amb tota la força d'un medi com l'esmentat, el diari amic i pertanyent a la premsa forana "L'Estel de Mallorca" va sortir en defensa del ara expressident, també amb una sèrie d'articles i comentaris. El director de l'ABC, Luís María Anson, sembla que es va sentir molest perquè un modest periòdic de Mallorca plantàs cara al poderós diari de Madrid i va interposar una demanda en contra de l'Estel de Mallorca i del seu redactor Josep Palou, per un article dins la sèrie "Galeria de fantasmes". Luís María Anson demana a L'Estel de Mallorca i a Josep Palou una indemnització de 15 milions de pessetes, per una suposada "intromisión ilegítima en el honor".

Aquesta revista vol unir la seva adhesió a L'Estel de Mallorca ja manifestada per altres publicacions i personalitats com Fèlix Pons, Pasqual Maragall, Maria Antònia Munar, Damià Pons, Antoni Mir i periodistes i escriptors com Planas Sanmartí, Antoni Serra, Raphel Ferrer, Pere Bonnín i d'altres i fer evident el nostre rebuig a actuacions com la de Luís Maria Anson i del diari ABC, que tan gelosos es mostren, quan els hi convé, de la llibertat d'expressió, olbidant-se, també quan els hi convé, de que els altres així mateix tenen dret de fer-ne ús.

Redacció

Cap a on camina el PP?

Hom no pot més que romandre astorat quan veu als diaris que en el congrés del PP de Balears s'hi presentà una comunicació demanant el reconeixement (o cosa parescuda) de la "llengua baleà", però l'astorament arriba al seu límit quan llegeix que la petició ve recolzada per la firma de devers 137 compromissaris. Davant això ens podríem fer unes preguntes: Com es pot reconèixer una cosa que no existeix? Encara hi ha gent tan endarrerida? És aquest el sentir majoritari de la gent del PP?

Una altra botilada de la mateixa banda: sembla ara que el PP es vol oposar a que "La Balanguera" esdevengui l'himne oficial de Mallorca. Ens agradaria saber en quins arguments fundamenten la seva oposició, però val més que no els manifestin perquè ben segur que de conèixer-los ens

farien riure de bona gana.

Vists els dos exemples anteriors, no és estrany que el PP margalidà cregui que el programa de festes de Can Picafort s'hauria d'haver fet "en bilingüe" -supòs que volien dir bilingüe- "per no discriminar la gent de fora", hi pot haver major discriminació que la de no tractar-los com a la gent de casa? idò, aquests que parlen que per deferència, educació i respecte hem de parlar als forasters que viuen entre nosaltres en castellà, deu ésser que els volen mantenir a part i no integrats dins una societat que, majoritàriament, parla en mallorquí o català, que tant me fa. Semble que el PP de Santa Margalida i de Can Picafort no ha sentit parlar de la Llei de Normalització Lingüística.

R. Bordoy

D'enfora

D'enfora tot es veu més clar, o pot ser d'enfora tot es veu més obscur. Pot ser, fins i tot, que d'enfora tot es vegi més gran que de prop. Poden ésser tantes coses, tantes com persones i moments hi ha, que no ens queda més remei que tolerar aquelles òptiques que no compartim. D'enfora ens temem que podem sentir la nostàlgia del vençut, o també l'alegria del que se sent vencedor únic, orgullós de la seva escapada. D'enfora gosam cridar perquè sabem que els que estaven a prop no ens sentiran. D'enfora ens sentim sols, encara que millor sols que mal acompanyats. D'enfora pensam, sentim, deim i cridam tantes coses que no arriben a ningú!

D'enfora sabem que només la nostra consciència i els records comanden el nostre camí. Ja ho val! Sempre queda qualche enemic! D'enfora ens entristim per haver abandonat tot allò que ens era monòtonament conegut. D'enfora tenim por i ens acovardam per tot allò que encara ens resta per conèixer. D'enfora quan encara no hem fet tant de camí com la suor ens fa creure, giram el cap per veure les imatges de tot el que creiem immutable. Qui sap el que ens trobarem! Qui sap si les imatges gravades a la memòria a cops d'esperança no seran les darreres! Ningú no sap tantes coses com per poder assegurar-nos el camí d'anada i el de tornada.

D'enfora tot s'esborra. Definitivament, d'enfora, de molt enfora, no es veu res. Només es veu un trosset de camí contradictori. Només unes poques imatges poc definides que guardam gelosos, com si ens hi anàs la vida. Només unes poques arrels que ens diuen, amb la veu escanyada, que un dia érem part de tot el que ara només existeix a la nostra memòria, de tot això que el temps i el camí esborraran. D'enfora i de prop només veiem el que volem veure.

Antoni Ferrer Capó

Prec als mestres de l'escola de Sta. Margalida

He de parlar en les següents línies, d'un cas que em preocupa com a pare d'un futur alumne de l'escola de Santa Margalida. Darrerament he sabut que un bon grapat de pares que tenen els seus fills que cursen preescolar, s'han adreçat al Consell Escolar per tal de demanar que es segueixi una línia coherent en quant a l'ensenyament en llengua catalana, ja que sembla ésser a l'educació infantil l'ensenyament és en català, quan arriben a primer, passen al castellà, fins que han d'iniciar E.S.O., i finalment a E.S.O. els cursos tornen a ser en català.

És ben sabut, que el nivell de l'escola de Santa Margalida és alt, que les nines i nins en surten ben preparats, i que els mestres fan el que poden en el camp de l'ensenyament, però hi ha una assignatura pendent, baix del meu punt de vista, i és la manca de voluntat, o la falta d'interès del Consell Escolar, de seguir amb aquest grau d'ensenyament alt, però en català.

Aquesta és una feina costosa per a uns mestres que han fet tota la seva carrera en llengua castellana, ho sé, sé que pot crear alguna reticència a l'hora de què el mestre es plantegi seriosament canviar de registre i passar al català, que per una altra part no hauria de ser gaire difícil, tenint en compte que haurà estat també el seu idioma d'expressió normal i quotidià, però anem a reflexionar, i a pensar en el què és més aprofitós i més avantajós per als nins i nines, si començar en català, passar al castellà, i tornar al català, quan sembla que això és del tot incoherent.

No senyors, no pens que sigui bona idea el no seguir una línia de

continuitat en l'ensenyament, perquè de manera lògica, i a més atenent-nos al que disposa la Llei 3/1986, de 29 d'abril de normalització Lingüística de les Illes Balears (LNL), fa referència a l'Administració sobre l'adopció de les disposicions que facin possible que la llengua catalana, sigui la vehicular de l'ensenyament i de comunicació dels centres escolars. L'art. 22.2 especifica:

"L'administració ha de prendre les mesures adequades perquè la llengua catalana sigui emprada progressivament en tots els centres d'ensenyament, a fi de garantir el seu ús com a vehicle d'expressió normal, tant a les actuacions internes com a les externes i a les actuacions i documents administratius."

"El foment de l'ús de la llengua catalana sorgeix com un dels propòsits explícits que els centres docents han de formular per tal de fer efectiu el seu compromís educatiu."

Doncs a Santa Margalida, sembla que no hagi aterrat el bon sentit comú, imperant a la immensa majoria de centres escolars, i que és el d'implantar com abans s'ha esmentat de forma progressiva la normalització lingüística al centre.

Consultades fonts de la Direcció Provincial del Ministeri d'Educació, expliquen que un possible motiu és que la directora del Centre té una enquesta, de dubtosa validesa, on es recull que la majoria de pares volen l'ensenyament en castellà, però en cap cas es pot fer servir aquest argument, en el cas de què els pares dels nins que comencen sol·licitin el que la llei els garanteix, com és seguir una línia de coherència i d'adequació al context

lingüístic.

Tenim per una part, un grapat de pares que representen la immensa majoria dels que cursen preescolar, entre tres i sis anys, que sol·liciten el que és, baix del meu punt de vista, una actuació raonada, francament sincera i molt necessària per als seus fills, i es troben amb la negació, el silenci o la passivitat.

Per tot això, i des d'aquestes línies, voldria fer un prec als mestres de Santa Margalida, que formen part del Consell Escolar, i als altres que no en formen part, que pensin fredament, sense interferències personals ni polítiques, ni d'altra classe, en la necessitat d'adequar el centre a les necessitats actuals, que la normalització lingüística és de tots i per a tots, que no és cap imposició, que és ben necessària per als al·lots. Que els pares, l'A.P.A., l'Ajuntament, etc, i tot el poble en general hi treballi de forma constant i amb voluntat de superació, sense enfrontaments i amb integració. Aquesta, pens, serà la manera que els al·lots primerament, després el centre i finalment el poble, hi sortiran guanyant.

Venga, mestres de l'escola de Santa Margalida, decidiu-vos i feis l'escola en la nostra llengua, sense complexos ni tabús, amb plena llibertat de pensament i per al bé dels al·lots del nostre poble, d'una manera progressiva, començant per exemple, començant els llibres en català, almanco pel cinquanta per cent de les assignatures.

Una cordial salutació.

Guillem Àngel Crespi i Alemany

Amb un record agraït

És ver que Jesús i els seus seguidors hem de ser testimonis de la veritat i de l'amor, al marge de benèvols consideracions, encara que l'agraïment sigui més dolç que la mel, tant en l'aspecte humà com espiritual.

El mateix Jesús manifestà una predilecció particular per a aquells que més l'estimaven: Joan l'Evangelista, la família de Llitzar de Betània... i enalteix l'agraïment del leprós que li donà les gràcies per la seva curació.

Per això, a mesura que passen els dies, em sent agraït de les atencions que he rebut dels margalidans.

Gratitud a tots els qui, d'una forma o de l'altra, em manifestaren el seu afecte, sobretot el Sr. Batle i tot el Consistori, les institucions de la Tercera Edat -"Santa Margalida" i "Hero"- que tengueren la delicadesa, cades-

cuna per separat, d'obsequiar-me amb significatius records.

Al veïnat que sempre seran presents en el cor, tant de la persona com de la família, per la cordialitat en que m'acolliren i sempre ens han tractat, realitat que m'ajudarà a tenir present el preuat record que m'ofrenaren.

Al director i demás responsables de la revista "Santa Margalida", que sempre comptaren amb la meua incondicional col.laboració, inclús pel detall que tengueren de no realitzar l'homenatge projectat, en atenció al meu desig personal.

A la junta d'administració econòmica de les obres de la parròquia que, a més de la seva valuosa col.laboració apreciï moltíssim la seva artística atenció.

A tots gràcies, amarades en inoblidables records.

Mateu Amorós i Amer, Pvre.

Els plens de l'Ajuntament

Vos asseguro que és d'allò més interessant acudir als plens dels ajuntaments, als d'aquí i als de fora de la Vila, encara que hom sempre sol parlar del que té més prop. L'interès del ple no ve donat però, en la majoria d'ocasions, pels punts a tractar, tota vegada que s'ha d'estar molt al corrent dels entreteixits municipals, s'ha de conèixer la Llei de Règim Local i s'ha de tenir informació del que es cou a les comissions de govern, per poder-ne treure alguna cosa en net. Vos asseguro que hi deu haver alguna regidor, o regidora, que tampoc no s'entera massa del que va la pel·lícula. Les explicacions del secretari- les del nostre secretari- quan les dona, tampoc serveixen de massa al ciutadà, donada la velocitat vertiginosa que imprimeix el bon home a les seves explicacions o lectures; encara no he arribat a saber si ho fa perquè té pressa o, precisament, amb la intenció que l'espectador corrent, que mira i escolta, no intueixi de que va la processó. Aleshores el ciutadà no comprèn res d'allò que s'ha dit, a més a més envoltat de tecnicismes. El regidor o regidora que no s'hagi enterat tanmateix ja sap quan ha de votar sí i quan ha de votar no, segons estigui al poder o a l'oposició.

Els qui solen acudir als plens jo els classificaria en tres categories: interessats, curiosos i fidels. Els primers sols hi acudeixen quan tenen alguna cosa que veure amb els punts que es tracten, el nombre d'aquests varia segons el punt els ferí d'aprop o de més lluny. Els curiosos, són els que es mouen dins una banda més ample, van des dels indiferents fins a una espècie de massoquistes que deleixen per turmentar-se amb discussions, a vegades interminables, que no aclareixen res ni mouen cap positura. I, finalment, els fidels que acostumen no a deixar-se cap sessió amb l'esperança de veure com els "seus" entaferren una bona remolcada als contraris i estan disposats a aprovar qualsevol intervenció dels que els són propers, per moltes bajanades que es diguin.

L'actuació del batle i regidors, supera moltes vegades les més entretingudes escenes teatrals: cadascú interpreta el seu paper de la millor manera que Déu li ha donat a entendre -la bona voluntat se li suposa, com als militars el valor- i la interpretació del paper inclou: comentaris, a part, amb

el veïnat de cadira, rialletes mal disimulades quan parla el contrari i rialla franca i un poc pilota, quan ho fa el portaveu del seu bàndol. Hi ha alguna regidor, o regidora, que té una mica fluixa la molla dels nervis i se li dispara sovint, aleshores parla quan no li toca. Quan la sessió s'allarga una mica massa, són de veure les positures que adopten alguns sobre la cadira i allà per les acaballes, més d'un no es plany de fer un bon estirament.

Quasi sempre es dona per suposat que el grup que governa està en possessió de la raó -per efectes de la majoria- les seves propostes són sempre les més encertades i els seus supòsits els més ajustats, no pretenen estar en possessió de la veritat, però els vots a favor els ho fan creure. L'oposició toca fer el paper d'oposició, si no s'oposa és que són ximplers i no saben fer el seu paper i si s'oposa són uns malpensats i uns emprenyadors que defensen interessos inconfessables. L'exercici de l'oposició comporta alguna renyada de part del batle o de alguna membre de la majoria, tinguin o no tinguin raó; però per altra banda té l'avantatge que com que no decideix, tampoc mai no s'equivoca. A vegades les propostes de la majoria són acceptades per l'oposició, rares vegades les de l'oposició ho són per la majoria. Les discussions, i fins i tot baralles, solen ésser freqüents, amb intervencions diverses del que troba que hi ha de dir la seva, sigui o no sigui el portaveu del seu grup.

Hi ha pics que alguna membre del grup que comanda no vota d'acord amb la resta del grup, però això són casos excepcionals i, suposadament, és que vota segons el dictat de la seva consciència, que uns la tenen més estreta i altres una mica més ample.

Més encara ens podríem estendre en consideracions, fruit de l'observació, per avui trobam que ja n'hi ha prou. Voldria haver de canviar els meus criteris quan els plens, les assemblees i demés reunions d'ajuntaments, parlaments, senats i altres entitats siguin escenaris de concòrdia, de respecte, d'enteniment i de mirar pels interessos dels ciutadans.

En Xerafi

Agraïment

A Don Mateu Amorós i Amer

N'hi haurà d'altres, sens dubte amb molt més criteri que no jo, que sabran referir-se a la tasca de don Mateu Amorós com a rector de la comunitat parroquial i a quina ha estat la seva feina al davant de la parròquia. Jo només puc parlar del que sé, d'un aspecte de la seva gestió que és poc conegut i que, en justícia, i perquè és ara quan pertoca fer-ho, crec que hem de reconèixer: don Mateu, sense que ningú li ho manàs ni ningú que li ho exigís, durant aquests anys ha parat prou esment en informar-se i demanar qui érem els vileros, quin és el nostre caràcter i el nostre tarannà i quina és la nostra història, que ens ha fet així com som. Mai no li podrem agrair el seu interès, ben sincer, en conservar i promocionar el nostre patrimoni històric i artístic; un interès que, entre moltes d'altres coses, el va empènyer a crear el nostre petit, però digne, museu parroquial. Mai no li podrem agrair tampoc totes quantes passes ha fetes per conservar la nostra església i la rectoria, o per trobar un lloc digne per a l'arxiu parroquial. Fou ell mateix qui tengué la iniciativa que l'arxiu es començàs a catalogar i a ordenar, i també ha estat ell qui s'ha cuidat aquests anys, després d'instal·lar-lo a la Rectoria, de convertir-lo en un altre petit museu i de reunir-hi, a més, tota quanta de cosa trobava referent a Santa Margalida, a la seva gent i a la seva història. Ha estat ell també qui, de boca dels més vells, s'ha preocupat per recollir un bon esplet de tradicions, anècdotes i afers sobre la vida dels margalidans i margalidanes d'un temps. Per fer tot això, a més de tenir una filosofia de vida un tant especial, s'ha d'haver après a estimar el lloc on un hom viu, i de vegades, a un poble com és la Vila, tots sabem que això és ben difícil. En el meu nom, i ben segur que en el de molts d'altres vileros i vileres, vull expressar a don Mateu el meu agraïment per tots aquests anys de feina per a Santa Margalida i fer-li a saber que entre tots mirarem de continuar les iniciatives que ell va promoure.

Toni Mas

AUTOS DRACH, S.A.

CTRA. PALMA, KM. 48

07500 MANACOR - TEL. 55 13 58

Para todo lo referente a la marca FORD, pueden dirigirse a:

"TALLERES MIGUEL SALVA" C/. Miguel Ordinas, 20

07450 Santa Margalida - Tel. 523275

NOTIFICA:

Autos Drach, S.A.

**Nuevo
Ford
Fiesta**

ULTIMOS PISOS

**EXCELENTES PISOS Y
PLANTAS BAJAS**

con jardín privado desde 11.300.000 Pts

ZONA, CALIDAD Y PRECIO EN

SON BAULO - CAN PICAFORT

**LISTOS PARA HABITAR
ENTREGA INMEDIATA**

PARA INFORMACION Y VISITAS
PISO PILOTO EN HORAS CONVENIDAS

Una excelente ubicación en una zona tranquila y bien orientada. Junto al mar y con un esmerado diseño arquitectónico que combina la luz y el color, con amplias terrazas y hasta 115 m2 de jardín privado.

- ✓ De 2 a 3 dormitorios, 2 baños
- ✓ Cocina amueblada
- ✓ Baños con encimera de mármol y grifería monomando
- ✓ Aire acondicionado y calefacción con mando a distancia
- ✓ Antena parabólica
- ✓ Armarios empotrados
- ✓ Piscina con terraza y solarium, jardines
- ✓ Aparcamiento privado
- ✓ Acristalamiento "Climalit"

Tel. 73 61 15

Gent Major

Activitat a l'associació de la 3ª Edat "Santa Margalida"

L'associació de gent gran "Santa Margalida", que compta actualment amb 780 socis, ha tengut al llarg de tot l'any una intensa activitat, en actes culturals i d'oci: excursions, assemblees, viatges, festa d'aniversari, home-natges i tota casta de festes.

L'associació, que és pionera en el seu gènere, celebra

enguany el seu 13è. aniversari. La Junta Directiva d'aquesta associació està formada, amb bon criteri, per directius veterans que foren també fundadors i d'altra part per gent més jove amb idees noves.

Aquesta Junta es reuneix en sessió ordinà-

ria un pic al mes i totes les vegades que sigui necessari amb caràcter extraordinari. En les sessions ordinàries de cada mes es reten els comptes de l'associació i es programen les activitats a celebrar el mes vinent, es discuteixen els assumptes presentats a l'ordre del dia i són tema de debat per tal d'acordar el que més convengui per a l'associació.

A partir d'ara i per haver-ho demanat amplis sectors de l'associació i, al mateix temps, per un acord favorable de la Directiva, demanarem a la revista

"Santa Margalida" que ens deixi incloure en la mateixa totes les nostres activitats.

La Junta Directiva

Nota de la redacció:

El consell de redacció de la revista "Santa Margalida" es considera molt honrat d'incloure en les pàgines de la revista les activitats i qualsevol comunicat, que ens vulgui remetre l'associació de gent major, "Santa Margalida", així com les de qualsevol altra associació o entitat de la nostra Vila.

Aniversari

Aquesta Associació va celebrar, fa pocs dies, el seu XIII aniversari, amb diferents actes, entre ells un dinar a les Cases de Son Sant Martí, al qual hi va assistir el president de la Comunitat Autònoma, Jaume Matas, el Conseller d'Acció Social del CIM, Damià Pons, el batle de Santa Margalida, Miquel Cifre, i altres personalitats, així com un gran nombre d'associats que donaren un gran relleu a l'acte.

Activitats de l'associació "Hero"

Dia 22 d'agost un nombrós grup d'aquesta associació va embarcar en un catamarà al Port d'Alcúdia i aribaren al Port de Sóller, a on dinàrem i ballàrem. La tornada va esser per carretera amb la visita del Monestir de Lluc, Port de Pollença i Alcúdia. acompanyats de molt bon temps per aquells paratges incomparables.

El dia 21 de setembre, festivitat de Sant Mateu, ball a la Plaça de la Vila i bunyolada per a tots.

Dia 28 de setembre, a la Casa de Cultura, conferència de Carme Rosselló Pons amb el tema: "Les ermites de Mallorca i el transcórrer de la seva vida".

El dia 6 d'octubre s'ompliren cinc autocars amb motiu d'una excursió a Valldemossa, dinar i fi de festa, ball i el concurs "El semàfor", en un restaurant de Santa Maria.

Organitzat per la mateixa associació "Hero", del 10 al 20 d'octubre es fa efectuar un viatge a Àustria, visitant France, Itàlia, Alemanya, recorrent allò més interessant dels esmentats països, en dita excursió es varen recórrer 4.800 Km. pujàrem fins a una

altària de 3.000 m. i travessàrem 208 tunels.

Finalment, el dia 26 d'octubre, excursió a Lloseta i Formentor, dinar i ball a Can Macià, a la Badia d'Alcúdia.

Està en marxa la gimnàstica organitzada per l'associació "Hero"; els qui s'hi vulguin apuntar ho han de fer el més prest possible.

M.M.

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

Normes d'ordre intern de les Biblioteques Municipals de Santa Margalida

Article 1

-S'entén per biblioteques municipals depenents de l'ajuntament de Santa Margalida, aquelles de les quals és titular l'Ajuntament.

Article 2

-Totes les biblioteques depenents de l'Ajuntament de Santa Margalida són de lliure accés a tots els ciutadans.

Article 3

-Les persones que vulguin accedir a la sala de lectura, hauran de dipositar al lloc que els indiqui el responsable de la biblioteca, les bosses, carteres i altres objectes que assenyali el reglament intern de cada biblioteca.

Article 4

-Queda totalment prohibit:

Fumar a la sala general de lectura de la biblioteca.

Menjar o beure a la sala general de lectura.

Estar o romandre a la sala de lectura amb finalitat diferent a la de consulta, lectura o d'estudi.

Parlar en veu alta o alterar el silenci necessari per a l'estudi.

Escriure o fer senyals a qualsevol llibre, periòdic o revista de la biblioteca, encara que sigui per corregir errades del text.

Maltractar o malmetre qualsevol dels bens mobles i immobles que integrin el conjunt del servei públic que ofereix la biblioteca.

Article 5

-El responsable de la biblioteca assessorarà els lectors en la reserca de les obres que pretenguin consultar, sempre que ho sol·licitin els usuaris.

Article 6

-En acabar la seva utilització, els lectors deixaran els llibres sobre la taula on hagin efectuat la consulta.

Article 7

-Tota persona que incompleixi la disciplina de la biblioteca o en pertorbi l'ordre, podrà ser privada d'accedir-hi temporalment o definitivament, pel responsable de la biblioteca.

Article 8

-Per tal de poder accedir al servei de préstec, el lector interessat s'haurà de proveir d'un

carnet de préstec que serà proporcionat per l'establiment bibliotecari, en el qual es faran constar les dades personals del lector: Nom, cognoms i DNI.

Article 9

-La sol·licitud de retirar un préstec es realitzarà davant el bibliotecari el qual informará de les normes que regeixen el préstec bibliotecari.

Article 10

-Llevat de casos excepcionals que seran aprovats pel responsable de la biblioteca, una mateixa persona no podrà retirar en préstec més de tres obres simultàniament, les quals no podran ultrapassar els quatre volums.

Article 11

-Queden exclosos del préstec:

- a) Les enciclopèdies i els diccionaris i, en general, aquelles obres de consulta general o de freqüent ús a la sala de lectura.
- b) Els fascicles de volums en curs de publicació periòdica.
- c) Els exemplars que tenen caracter d'únics.
- d) Les obres, els manuscrits, els gravats o altres suports d'informació de pertorbar interès històric o bibliogràfic.

Article 12

-La durada del préstec serà de 15 dies, per norma general. Aquest període podrà ser prorrogable per un període d'igual durada sempre que l'interessat ho sol·liciti amb prou temps i l'obra no hagi estat demanada per un altre lector.

-El responsable de la biblioteca pot, en qualsevol moment, exigir la restitució dels llibres deixats en préstec.

Article 13

-El lector que reb una obra en préstec ha de vetlar per la seva integritat i bona conservació i advertir al personal bibliotecari de qualsevol desperfecte que hagi observat en el llibre.

-El lector respondrà de la pèrdua o deteriorament de l'obra rebuda en préstec en el supòsit que preveu el Dret Civil per al comodatori i de la manera que preveuen els articles 109 4 i següents del Codi Civil.

Article 14

-El lector que havent retirat una obra en préstec la retorni malmesa, resta obligat a substituir-la per un altre exemplar de la mateixa edició o, si no es troba en el comerç, a lliurar a la biblioteca el valor de l'obra en qüestió, segons taxació feta pel responsable de la biblioteca.

Article 15

-El lector que hagi rebut una obra en préstec i no la retribueixi puntualment, serà requerit que retorni l'obra. Mentre no hagi complert l'esmentat requeriment quedarà suspès del préstec i de la consulta d'altres llibres.

Article 16

-Les persones que hagin estat excloses de l'ús d'una biblioteca hauran de complir, si volen ser readmeses, les obligacions que es preveuen en els articles 13 i 14, segons s'escaigui, de les presents normes.

Joan Gelabert Payeras

En Joan Gelabert (fari-na) és un margalidà nascut a Muro, que s'ha convertit en l'ànima i un dels que més han contribuït a ressuscitar el futbol a Santa Margalida que s'havia deixat que caigués en una espècie de pou del que es veia difícil la sortida. En Joan va esser un dels fundadors de la Penya Barcelonista a Santa Margalida. Gràcies a l'esforç de persones com en Joan i altres col·laboradors el nom de Santa Margalida i del "Margaritense" torna a figurar dins les competicions futbolístiques de Mallorca.

-Ens podries dir com et convertires en el president del club de futbol de Santa Margalida?

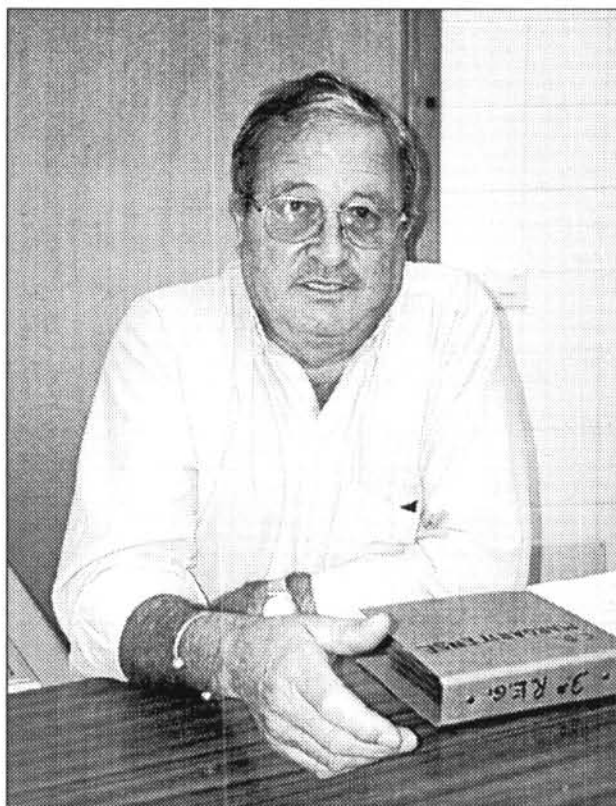
-Tot va sortir d'un sopar, en que s'havia format un gestora i aquesta gestora me va elegir president, precisament per no tenir fills que jugassin en cap dels equips i amb la condició que no havia de fer res, només donar el nom, la feina l'havia de fer en Rafel Roig; al cap i a la fi s'ha arribat a la situació de que una bona part de la feina la faig jo.

-Bé però te n'arrepenteixes d'haver donat la passa?

-No, de cap manera, jo quan em comprometo en una cosa procur complir amb el que pertoca, ara si d'aquí a un any o abans trob que ho he de deixar o un altre vol ocupar el lloc, ben gustós deixaré el càrrec.

-Però a tu t'agrada molt el futbol...

-Si sempre m'ha agradat, sempre hi he estat mesclat

d'una o altra manera, abans havia portat l'equip dels juvenils amb en Joan Bobi, durant més de cinc anys, en conjunt es pot dir

...“al’equip de regional n’hi ha devers catorze que són de la Vila i al futbol base quasi tots ho són”...

que fa tretze anys que estic en les coses del futbol.

-En la tasca de direcció, tens altra gent que t'ajudi?

-Sí, hi ha gent que m'ajuda, la junta directiva, en Toni Frontera que és el

vicepresident i en Toni Gayà (foc) que és el secretari, ells es cuiden de les relacions amb les institucions: CIM, Federació... els pares dels al·lots també ajuden molt, sense cap dubte jo totsol no ho podria fer.

-Estàs idò satisfet de l'ajuda que tens o encara en necessaries més.

-Homo totes les ajudes són bones, en general estic satisfet però pens que hi hauria d'haver almanco dues persones per equip que es cuidassin dels jugadors, dels cotxes per acompanyar-los i d'altres coses per descarregar-me a mi, en alguns equips això ja està resolt en altres, com els juvenils, encara no.

-Quans d'equips formen ara el club?

-Tenim l'equip de 3ª Regional, els juvenils,

cadets, infantils, alevins, benjamins futbol 7 i un equip de nines. Aquest, l'equip de nines, enguany es federarà i juntament amb altres equips que hi ha es muntarà una competició.

-Hi ha jugadors suficients per a cada equip?

-Sí hi ha al·lots, quasi tots de Santa Margalida, però també n'hi ha d'altres pobles.

-I quin paper fan enguany a la competició?

-Enguany no el fan tan bo com l'any passat, però hi ha que pensar que tots pujaren de categoria i el dels grans de tercera regional ha començat enguany i les aspiracions són de mantenir les categories actuals i mirar de que pugin els cadets que tenen un bon equip i amb els grans també hi ha aspiracions, però això el temps ho dirà.

-A l'equip de regional quans de jugadors hi ha de la Vila?

-N'hi ha devers catorze de la Vila, la resta són de fora i en les categories del futbol base quasi tots són vileros, així mateix dels cadets n'hi ha quatre de Maria de la Salut, de la resta n'hi ha qualcun de Muro, d'Ariany, de Can Picafort...

-I els entrenadors?

-Els entrenadors són tots de fora manco un que és en Xisco Morey.

-Com va la qüestió econòmica?

-Enguany tenim un pressupost de 5 milions de pessetes i miram de cobrir-lo amb socis, pares de jugadors, publicitat en el camp, ajudes de la Federació i Consell Insular

i una subvenció de l'Ajuntament.

-Que puja l'ajuda de l'Ajuntament?

-L'any passat va ser 1.300.000 pessetes, tenint en compte que era imprescindible, abans de començar, el pagament d'un deute que tenia el club, de 300.000 pessetes i enguany he dit al batle que mirarem de passar amb la mateixa ajuda, tot i que s'ha de pagar l'entrenador de regional i també els altres entrenadors, però mirarem de fer el cap viu.

-I els pares?

-Els pares, normalment donen 15.000 pessetes i els entregam un carnet de soci, hi ha socis de 5.000 de 10.000 de 15.000 i de 25.000 pessetes. També feim qualche rifa, i venem loteria per a Nadal. De tant en tant també es fan sopars pels jugadors i això ho paguen algunes persones o els pares.

-Quines són les despeses més grosses que té el club?

-La més important és la del manteniment del camp i la neteja dels equipatges, per aquest capítol hi destinam unes 800.000 pessetes per temporada, els equipatges, tot i que algunes firmes comercials ajuden a aquest capítol, com és el cas actual de l'empresa "Estelrich i Estelrich", després els entrenadors. Els jugadors no cobren, pràcticament podem dir que paguen per jugar, si tenim en compte el que paguen els pares.

-Estam enfora idò de ser aquell equip de "Millonarios" com es coneixia el "Margaritense".

-Si estam prou enfora encara que, de tant en tant, algun periodista

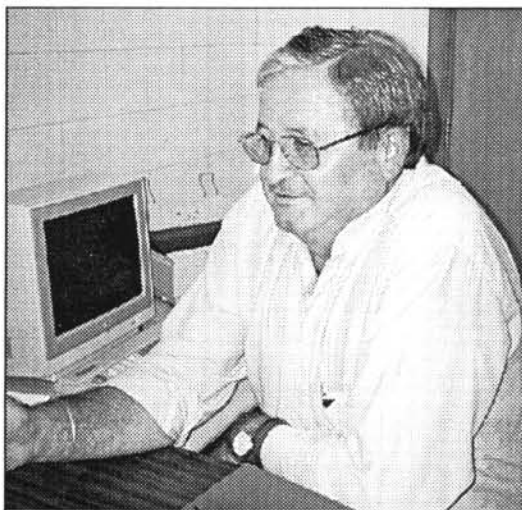
esportiu ho recorda. Nosaltres intentam, amb el que tenim ara, fer-ho el millor que és possible i portar envant els equips.

-Ve molta gent al futbol?

-No massa, n'hauria de venir més, inclús hi ha persones que treuen un carnet de soci, per ajudar, i sols no acudeixen als partits, jo m'estimaria més que venguessin.

-Joan, tu saps que l'Obra Cultural Balear, un dels objectius que té és la defensa de la nostra llengua, em pots dir perquè feis els cartells i els comunicats en castellà?

-Perquè no ho sabem fer d'altra manera i per fer-ho malament val més no fer-ho. A més sembla que no es planteja el canvi de nom del club abans era "Margaritense" i hi ha molta gent que vol que

seguixi essent-ho.

-Sense qüestionar el nom, que això són altres cinc-centes, sí que et vull dir que a l'Obra Cultural Balear estam disposats a ajudar-vos de la manera que sigui perquè almanco els cartells, els avisos i les comunicacions les pogueu fer en la nostra llengua, si ho desitjau. Hi ha la possibilitat que ho pogueu considerar?

-Jo no tenc cap problema en aquest sentit, el que puc dir és que a la propera

... "hi ha persones que treuen un carnet de soci, per ajudar, i sols no acudeixen als partits, jo m'estimaria més que venguessin"...

reunió de la directiva ho proposaré i, entre tots decidirem.

-Bé Joan, hi ha cap missatge que vulguis fer arribar al poble, qualche cosa que, aprofitant aquesta revista, vulguis expressar.

-Sí que voldria donar les gràcies a les cases comercials que ens ajuden i a tots els pares que col·laboren, als socis a la directiva, als jugadors i a l'Ajuntament, del qual fins ara no puc parlar més que bé per la seva ajuda.

-Vols demanar qualche cosa més?

-Que la gent acudeixi més a veure el futbol i que es facin socis.

Altres coses ens va dir en Joan, entre elles que el club de futbol donarà cobertura a un equip de vollei que es farà a la Vila, sembla que sota el patrocini de l'Ajuntament, però d'això en parlarem en una altra ocasió. Res més ens resta a dir més que brindam l'ajuda i la col·laboració que des de la revista poguem donar, sempre que ens sigui sol·licitada, perquè trobam que l'esforç d'un bon grapat de vileros ho mereix.

Pot ser ens equivocàrem

Quan a la revista passada parlàvem de la presentació dels equips de futbol de la Vila, ens referírem a l'equip representatiu del nostre poble com a "Club Esportiu Margalidà"; davant això algunes persones ens digueren que no era aquest el nom que corresponia ja que no era un club esportiu sinó un club de futbol i que el seu nom era "Margaritense" -així figura a la federació- i no Margalidà.

No volem llevar la raó als qui pensen així i pot ser ens equivocàrem, si ho férem així és pel fet d'escriure en la nostra llengua i li donàrem el nom que també li donen altres medis en el mateix idioma. Ara bé, estam completament d'acord en que no és tracta d'un club esportiu, per tant hem de rectificar primer i posar club de futbol (C.F.). Ara ve la segona part: ha de ser "Margalidà" o "Margaritense"? respectarem totes les opinions i no ens negam a dir-li "Margaritense", però deixau-nos almanco fer un parell de consideracions:

-Abans, el nostre poble era per a tothom "Santa Margalida" i així resava per tot arreu, rètols i organismes, ara ja no ho és, és: "Santa Margalida" i així se l'ha d'anomenar per tot, organismes oficials inclosos, documents, etc.

-Si a una persona que nom Tomeu o Toni o Bernat ens encaparrotàssim en dir-li Bartolomé o Antonio o Bernardo, avui en dia segurament fariem riure, per molt que així estigui escrit a les llistes del cens o al carnet d'identitat.

-Si des d'aquestes pàgines propugnam una normalització de la nostra manera d'escriure i de parlar, és lògic que donem el nom que pertoca, en la nostra pròpia llengua, a les persones, els objectes i les entitats.

De totes maneres atenent a raons de tipus romàntic o de tradició no ens oposam a escriure: "C.F. Margaritense" (Santa Margalida), tot i demanar-vos que reflexioneu sobre el que abans hem exposat.

Redacció

**Muebles
Payeras**

*El seu establiment "expert" a Santa Margalida
Tot un expert en mobles i electrodomèstics*

**MOBLES TOTS ELS ESTILS
MOBLES A MIDA
MOBLES CUINA
CORTINATGES - TAPISSERIA
CATIFES - IL·LUMINACIÓ**

Plaça de la Vila, 15
Telèfon 52 30 79 - Fax. 52 30 34
SANTA MARGALIDA (Mallorca)

Via Suissa, 60 (front de la benzinera)
Telèfon 85 10 97
CA'N PICAFORT (Mallorca)

PINSAMA S.L.

*PINTURES EN GENERAL
*GOTELET
*PICAT
*REVESTIMENTS
(Interiors Façanes)
*DECORACIÓ D'INTERIORS
*LACATS
*VERNISSATS EN GENERAL

C/. Indústria, 2
Tel. 52 30 52 - Tel. Part. 52 37 86
SANTA MARGALIDA

Dra. Magdalena Bennasar Mojer
TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS, S.A.
C/. Menorca, 3
Tels. 73 03 45/46 - 73 88 43/44
07011 PALMA DE MALLORCA

C/. Fadrins, 28 - 1.º
Tel. 86 20 92
07420 SA POBLA

FUSTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
Sta. Margalida

Bar

Ca's Sigaló

Miquel Ordinas, 4 - tel. 52 34 33
Santa Margalida

Fets, anècdotes i tradicions

Per: Antoni Mas

Amb aquest article comença una nova secció de la revista, que pretén recollir un esplet de tradicions, anècdotes i esdeveniments curiosos succeïts a la Vila, que tendran poca cosa en comú com no sigui el fet de no ésser massa "normals", almanco per a la mentalitat de l'època en què es produïren i que per això mateix excitaren la imaginació de la gent. En alguns casos, podrem arribar a saber de quina manera la mentalitat popular n'ha inventats alguns, com el del "volcà, o 'forat fumer', de sa Capella" -ja veurem com hi va haver algú que va llegir malament una enciclopèdia i va confondre la nostra Santa Margalida amb una altra-, o podrem constatar que de vegades l'opinió del poble no és gens encertada,

com quan els nostres majors culpabilitzaren al "gelat d'en Rasca" de la malaltia que hi va haver fa més de seixanta anys a la Vila, quan realment es tractava d'una epidèmia que els metges intentaven controlar un parell de mesos abans que succeís l'afer del gelat.

De la majoria, no en podré donar el net, però potser per això mateix poden resultar els més interessants, com el "llumet de Montblanc" -poc més o manco la versió dels nostros repadrins dels "OVNIS"-, el "pou de l'inquiridor", la tradició del Comte Mal, els "negrins", històries de tirar fullet, el "nin Bon Jesús", que deien que curava els malats, els "dimonions de sa Boleda", ...

Començarem amb un de ben antic, de l'any 1766. En Joan Verger,

historiador del nostre poble i rector de la parròquia a les darries del segle XVIII, a un dels capítols de la seva història de Santa Margalida es refereix a una dona de la Vila, que havia de tenir un allot i que se pensava que havia de tenir un dimoni, fins que va recórrer a la protecció de Santa Margalida. Vat ací el text d'en Verger:

"En el año 1766 en que cierta muger esposa y preñada y honesta por sus costumbres fué tan desgraciadamente afligida, ya sea por una causa natural, ya sea por un pensamiento imbuido por el diablo; que de día y de noche con grande amargura de su animo le presentaba el dicho pensamiento que tenía en sus entrañas un demonio y agitada tan funestamente por semejante

imaginación, fácilmente llegó a aquellas angustias, indicio cierto de un parto prematuro y algunas veces de desesperación. Habiendo deliberado pero la muger, recorrer a la protección de Santa Margarita por medio de una novena y surte el efecto concebido; pues apenas ha concluido la oración del primer día, cuando luego sintió su remedio; y totalmente mudado el animo, experimentó la disipación de la niebla pesada de su entendimiento y como una seguridad grabada en su corazón, en que nunca jamás volvería una sin par funesta perturbación. Libre ya de semejantes impedimentos, pocos días después dió a luz una niña por medio de un parto feliz y quieto."

Imatges d'un Temps

Enguany, el premi "Joan Mascaró i Fornés" que atorga l'Obra Cultural Balear, recau en la Banda de Música de Santa Margalida. La banda de música de la fotografia, potser la primera que hi va haver a la Vila, mereix també, sens dubte, el premi de la nostra recordança.

El racó literari

En Joan Mascaró i Fornés (1897-1987)

Recentment, l'Ajuntament de Santa Margalida va aprovar per unanimitat participar en la celebració d'un homenatge a Joan Mascaró i Fornés. Aquest homentage es durà a terme l'any que ve, coincidint amb el centenari del seu naixement i també amb el desè aniversari de la mort de l'intel·lectual margalidà a Anglaterra. Era en aqueix país on havia desenvolupat la major part de la seva tasca, arribant a ésser membre de la facultat d'anglès a la Universitat de Cambridge. Possiblement aqueix allunyament físic explica que en Mascaró hagi estat fins a hores d'ara un desconegut per a la majoria dels seus conciutadans i conciutadanes, situació que s'intentarà subsanar amb la celebració d'aquest homenatge.

El cos principal de l'obra d'en Joan Mascaró consistí en la traducció a l'anglès dels més importants texts sagrats sànscrits, com ara els Upanishad i el Bahgavad-Gita. Home d'una vàlua incalculable en el terreny místic i espiritual, el seu pensament es reflecteix en dues obres que resumeixen tota una trajectòria vital: *Lamps of fire* (Llànties de foc), "selecció de pensaments procedents de totes les cultures i totes les èpoques" i *The Creation of Faith* (La creació de la Fe), obra en que se sintetitzen i recullen les línies mestres de les seves reflexions, eminentment místiques. Tant en aquests escrits, com també en les seves traduccions, en les quals el text esdevenia en tot moment creació, en Mascaró es revela com una de les principals figures de la saviesa mallorquina.

En Joan Mascaró i Fornés, tot i ésser absent en la major part de la seva vida de Mallorca (Orà. Sri Lanka, Cambridge) mai no perdé les seves arrels. En Francesc de Borja Moll recordava que "entre els qui més d'hora respongueren a la meua crida i es convertiren en protectors

insignes de l'Obra (el Diccionari Català-Valencià-Balear) he de citar el professor Joan Mascaró, mallorquí resident a Cambridge". En els escrits catalans d'en Mascaró també es fa patent la seva preocupació per la situació que travessaven la llengua catalana i la cultura mallorquina ("Hi ha molt a fer: a la família, a l'església, a l'escola, a la vida social, a fer comprendre que l'amor, comprensió i estudi de l'idioma de les Illes, idioma català, és font d'alegria i cultura" i per quin havia d'ésser el seu paper a la vida pública i en l'ensenyança ('els estudis d'idioma i literatura han de començar pel propi; com també la geografia, la història i la vida. Sempre s'ha d'anar d'allò conegut a allò desconegut.'), o també a la producció literària: "si pensau escriure literatura, sigui novel·la o altra literatura en llengua diferent d'allà on viviu anau totalment desorientat. La nostra tradició, la nostra ànima, la nostra cultura viva del poble, la nostra terra no és castellana, ni andalusina, ni murciana: és mallorquina. Jo sent un gran amor per Castella i la llengua castellana, estim i admir el seu gran valor, Castella podrà ser més o més poc que Mallorca, però una cosa és evident: no és ni pot ésser mai la mateixa cosa. Hi ha moltes mares en el món, cada persona té la seva, totes són dignes del nostre respecte, de la nostra simpatia i del nostre amor en Déu; però tenim o hem tengut una mare, única. Voler dir que entre ella i nosaltres no hi ha una relació també única és enganyar-nos, és anar contra la veritat, i tot art i vida noble és veritat".

Gràcies a la seva amistat i contactes amb altres margalidans, en Mascaró mai no perdé els vincles amb el seu poble. Ell, que es considerava "mallorquí, i del nostre poble de Santa Margalida", mantenia fitats amb fermesa dins la memòria els seus primers anys de vida a la Vila, ("nat a un poble de Mallorca, a una casa de camp en una petita finqueta on el mallorquí pur era el sol idioma, jo de nin petit i els primers anys de juvenesa vaig poder sentir la cultura natural del nostre poble no contaminada per la cultura artificial de ràdios o televisions i fins i tot de pares que pensen que és natural que la llengua de l'escola sia la del Gobierno Central.") i fins i tot tenia temps per preocupar-se, a Anglaterra estant, per la vida social i cultural de la Vila, tal com es pot apreciar en les seves cartes al també margalidà Joan Francesc March. Així, el 1980 deia que "el cas dels mestres de Santa Margalida és de trobar-ne un que senti el valor únic de l'idioma nostre, fill del poble i de la nostra cultura"; el 1981, que "el que jo voldria és que a l'escola del poble tenguessin una bona biblioteca de llibres nostres i que un bon mestre ensenyàs als alumnes l'art de llegir un llibre. Endemés que l'Ajuntament tengués una Biblioteca pública, encara que fos sols oberta unes hores cada setmana, per deixar llibres a alguns interessats a saber llegir, i saber sentir i pensar les coses que un 'Jo voldria jo voldré' com sembla que diu la cançó". El 1983, quan ja coneixia la creació d'una biblioteca pública a la Vila, la que ara duu el seu nom, en Mascaró escrivia, fent referència a la seva tasca intel·lectual, que "fa uns 15 anys vaig començar a escriure idees d'altres i meves i tenc unes sis mil planes escrites. Amb l'ajuda de la meua dona he reduït les 6.000 a 600. -És a dir, hem reduït 4.500 planes a 450. Ens falten 1.500 planes-. Si puc escriure 100 planes hauré pogut arribar a l'ideal de la meua vida. Voldria ésser un poc digne de tenir el meu modest nom en la Biblioteca del poble on vaig néixer".

ÀREA DE CULTURA
DE L'AJUNTAMENT
DE SANTA MARGALIDA

Les teves mans

Les teves mans em reben amb els palmells oberts cap a mi, m'acullen afectuosament i em mostren la part més sincera del teu interior. Tu no ho saps, però és el gest que més m'agrada de tot el repertori gestual de les teves mans. El dia que ja no em rebis d'aquesta manera sabré que hauràs deixat d'estimar-me.

Quan tinc les meves mans dins les teves, sent cadascun dels seus moviments i amb els ulls tancats intent esbrinar el recorregut que seguiran. Un recorregut sempre diferent, nou cada vegada, amb una única certesa: més prest o més tard passaran pels meus canells.

Quan les teves mans rodegen la meua cintura m'indiquen la teva presència i em donen seguretat. Només elles saben agafar-me d'aquesta manera, només elles es posen al lloc més adient i només elles saben pujar cos amunt, suauement, fins arribar al coll, acaronar-lo amb tota la delicadesa i poder estendre el seu moviment fins als meus llavis.

Els teus dits desembotonen amb lentitud la meua brusa i m'ajuden a despullar-me per romandre, tremolosos i excitats, sobre la meua pell tota la nit. Les teves mans calentes sobre el meu cos fred, glaçat. I mans i cos, i cos i mans, aconseguixen un únic equilibri compartit, una complicitat que m'omple d'una satisfacció indescriptible.

Les teves mans parlen amb el seu moviment, fins i tot rectifiquen les paraules equívokes i així expressen més coses que les tu vols contar-me. Escriuen i dibuixen dins l'aire frases i figures que només jo sé interpretar. Conèixer el moviment de les teves mans significa també conèixer-te un poc més cada dia, entendre els teus sentiments, donar significat al teu silenci...

Les teves mans plenes de sorra, amagades sota les fulles seques, cobertes d'escuma... Uniques, mai no les podré confondre. Només en tocar-me sabria reconèixer-les amb els ulls tancats. Només elles em sedueixen amb la seva sensualitat quan em reben amb els palmells oberts cap a mi.

Ramon Farriols

Talment com sona

Per: Pep Ramon Tauler

The Doors Are Open (2ª Part)

Poemes:

Desert. Jim Morrison

What are you doing here?

Is it music?

We can play music.

But you want more.

You want something & someone new.

Am I right?

Of course I am.

I know what you want.

You want ecstasy.

Desire & dreams.

Things not exactly what they seem.

I lead you this way, he pulls that way.

I'm not singing to an imaginary girl.

I'm talking to you, my self.

Let's recreate the world.

Look. See it burn.

Bask in the warm hot coals.

You're too young to be old.

You don't need to be told.

You want to see things as they are

You know exactly what I do.

Everything.

Power

I can make the earth stop in

its tracks. I made the

blue cars go away.

I can make myself invisible or small.

I can become gigantic & reach the

farthest things. I can change

the course of nature.

I can place myself anywhere i

space or time.

I can summon the dead.

I can perceive events on other worlds,

in my deepest inner mind,

I in the minds of others.

I can

I am.

Què feu aquí?

Què voleu?

Música?

Podem tocar música.

Però voleu més.

Voleu qualche cosa i qualcú nou.

Tenc raó?

És clar que sí.

Jo sé el que voleu.

Voleu éxtasi

Desitjos i somnis.

Les coses no són exactament el que pareixen.

Jo et porto cap aquí, ell t'empeny cap allà.

No estic cantant a una al.lota imaginària.

T'estic parlant a tu, el meu jo.

Tornem a crear el món

Mira, observa com pren.

Disfruta dels carbons càl.lids que prenen.

Ets massa jove per esser vell

No necessites que et diguin les coses.

Les vols veure tal com són.

Saps exactament el que jo faig

Tot.

Poder

Puc fer que la terra s'aturi

de cop. Vaig fer desaparèixer

els cotxes blaus.

Puc fer-me invisible o petit.

Puc tornar-me un gegant i arribar a les

coses més llunyanes. Puc canviar

el curs de la naturalesa.

Puc situar-me en qualsevol lloc de

l'espai o del temps.

Puc convocar els morts.

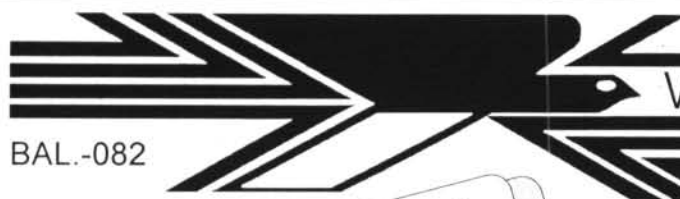
Puc percebre esdeveniments en altres móns,

en la meua ment interna més profunda,

i en les ments dels altres.

Puc

Som.

un grupo de profesionales a su servicio

VIAJES **acromar** TOURS S.A.

BAL.-082

RESERVAS AUTOMATICAS
CONFIRMACION INMEDIATA

Paseo Colón, 112 - B

Tels. 85 00 26 - 85 00 65 - Fax: 85 10 69
07458 - CA'N PICAFORT - (MALLORCA)

RESERVA DE:

BILLETES DE BARCO
PASAJES DE AVION
HOTELES
APARTAMENTOS
EXCURSIONES

VIAJES ORGANIZADOS
TARIFAS MINI
CRUCEROS
VUELOS CHARTER NACIONAL
CHARTER INTERNACIONAL

Descuentos a:
RESIDENTES
FAMILIA NUMEROSA
3ª EDAD
GRUPOS
MENORES

Agencia autorizada para la venta de billetes:

 TRAVELPLAN

IBERÓJET

 Condor

CLUB
Vacaciones

001TOUR

 Lufthansa

TURAVIA

TRANSMEDITERRANEA

MUNDICOLOR

IBERIA

**SU
AGENCIA
DE
VIAJES**

HERRERIA Y CARPINTERIA DE ALUMINIO
CALAFAT-TAULER, S.C.

Ctra. Ca'n Picafort, S/N. - Tel. 52 36 57 - 07450 SANTA MARGALIDA

R E S T A U R A N T - B A R

**NOCES
COMUNIONS
MENU DIARI**

Ctra. Manacor - Inca, Km. 9 - Tel 83 02 46 - PETRA - LOCAL CLIMATITZAT

Temps d'Església

L'aucell perquè canta?

Una vegada dins la classe els deixebles tenien moltes preguntes, sobre Déu, per fer-li al Mestre.

El Mestre va començar la seva classe dient: "Déu és el Desconegut i no es pot arribar al seu coneixement. Qualsevol afirmació sobre Ell, qualsevol resposta a les vostres preguntes, no serà més que una distorsió de la Veritat".

Els deixebles quan sentiren aquestes paraules quedaren astorats i amb un pam de boca. Però així i tot n'hi hagué un de valent que digué al Mestre: -Doncs, perquè parles de Déu? -I l'aucell perquè canta? va respondre el Mestre" (Contarella d'Anthony de Mello, al seu llibre "El canto del pájaro", Ed. Sal Terrae. Santander).

Vos heu fixat com s'en surt el Mestre de la pregunta del deixeble atrevit: I l'aucell perquè canta?

L'aucell no canta pel fet d'afirmar coses. Canta perquè té la necessitat d'expressar el seu cant.

La nostra fe no es pot aguantar damunt teories, necessita d'uns fets.

La nostra fe nescissita estar arrelada dins la vida quotidiana. De la mateixa manera que l'aucell necessita expressar el seu cant.

Si volem arribar a Déu i a Jesucrist per teories i no el feim present, en cap moment, dins la nostra vida, crec que el viatge mai no tindrà fi.

Si no vivim el que creim, el que predicam, és a dir, si no feim pràxis la teo-

ria, vol dir que encara no coneixem Déu.

L'experiència de Déu que poguem donar a qualsevol persona és la millor manera de donar a conèixer Déu.

Tots els creients, hem de tenir la necessitat d'expressar la nostra fe, davant els altres, amb les nostres obres. De la mateixa manera que l'aucell té la necessitat d'expressar el seu cant, cantant.

Ben prest tornarem a preparar-nos per celebrar el Naixement de Jesús, serà el temps d'Advent, temps de reflexionar sobre la nostra vida, sobre les nostres obres, sobre la nostra manera de ser Cristians, seguidors de Jesús.

Un any més serem convidats a rebre'l dins ca nostra. Tenim lloc per acollir-lo, o cal fer dissabte i arraconar tot allò que ens fa nosa per tal de fer-li un racó? Tendrem necessitat d'expressar la nostra fe, com l'aucell té necessitat de cantar? o bé seran uns dies com sempre, carregats de feines, sense preocupar-nos pels altres, uns dies dedicats al consumisme per tal de celebrar un Nadal de "societat de consum".

Si realment volem ser seguidors del Nin Jesús, hem de tenir necessitat de l'altre, hem de tenir necessitat de ser conseqüents amb la nostra fe, hem de tenir necessitat de fer la vida més agradable, hem de tenir necessitat de cantar, com l'aucell que té la necessitat d'expressar el seu cant.

Felip Salvador Díez i Forteza.

Moviment parroquial

Baptismes:

Setembre, 21 .-Neus Cosano Rosselló.
Setembre, 22 .-Maria Jesús salas Font.

Noces:

Setembre, 28
.- Cristòfol Expósito Fernández amb Antònia Fuster Perelló.
Setembre, 29
.- Sebastià Perelló Estelrich amb Maria Moreno Martinez.
Octubre, 19
.-Ignaci Ferrer Perelló amb Catalina Campomar Ramis.
.-Josep Jordi Escalas Pujol amb Maria Magdalena Tauler Gual.
Octubre, 26
.-Francisco Gayà Molinas amb Bàrbara Moll Bauzà.

Defuncions:

Agost, 18
.-Maria Ferrer Frontera (Moles), 64 anys.
Agost, 26
.-Bàrbara Estelrich Gómez, 91 anys.
Setembre, 16
.-Sebastià Alzamora Columbram (Manera), 88 anys.
Setembre, 29
.-Esteve Moll Bibiloni (Moll) 88 anys.
Octubre, 6
.-Joan Riera Fornés (Fumet), 83 anys.
Octubre, 11
.-Antoni Ginard Ramis (Ginard), 64 anys.
Octubre, 14
.-Maria Alzamora March (Maria March), 70 anys.
Octubre, 14
.-Miquel Alós Mora (Manyo) 50 anys.

Restauració de la Rectoria i del temple parroquial

El qui heu anat per la plaça de la Vila heureu vist el tragi d'obres que s'ha mogut per devers la rectoria, pot ser quan aquestes restxes surtin al carrer, encara es podrà apreciar més clarament tota l'obra que es porta a terme. Ara miraré de donar-vos una relació aproximada del que es fa i del que, si Déu ho vol, es farà més envant:

En una primera fase es va portar a terme la restauració del campanar, obra que ja està enllestida i pagada. Després es va continuar pel que era més necessari, que era renovar les teulades de la rectoria que amenaçaven de caure, amb aquesta renovació es va aconseguir l'habilitació d'unes sales a la part alta que abans eren inhabitables i que en el futur podran ser utilitzades per la parròquia i pel poble.

Enllestida i consolidada la part de la teulada, ens troban a la fase actual que cossiteix en la rehabilitació de la part interior de la rectoria, llevant humitats, reforçant sòtils, enrajolant, habilitant les dues sales que donen a la Plaça i que sols s'empraven com a traster, donat el seu estat, i restauració de la façana de l'edifici que dona a la Plaça. Per a aquesta part de l'obra s'ha concedit una subvenció, per part de la

Conselleria d'Obres Públiques i Urbanisme del Govern Balear, de devers 16 milions de pessetes que es faran efectives al llarg de 10 anys.

Tot i això hi ha una obra molt necessària que s'ha d'acometre el més aviat possible que és la restauració de la teulada del temple parroquial i la baixada de les aigües de pluja, que és la causa principal del deteriorament de l'església.

Per tal de veure l'estat de les obres actuals i la forma d'investir les del temple, va girar una visita a la Vila el Vicari General de la Diòcesi, Mn. Joan Bestard, el dia 26 de setembre. El Vicari General acompanyat del Rector, d'un representant de l'empresa constructora i d'un membre del grup parroquial per a les obres, es va entrevistar amb el batle Miquel Cifre, per tal de mirar d'arribar a acords entre ajuntament i bisbat per començar, el més aviat possible, les obres del temple parroquial i, si és possible, els seus voltants com són la plaça de l'església, l'escalonada del portal major i la part posterior de l'església, per tal d'evitar-ne el deteriorament progressiu.

La sintonia entre ambdues institucions, ajuntament i bisbat, va esser total i això farà possible

posar fil a l'agulla per mirar de proveir els recursos necessaris que facin possible una obra d'aquesta envergadura.

El finançament de les obres podria venir per medi d'una subvenció de la Conselleria de Foment del Govern Balear, d'unes ajudes de part de l'ajuntament i, com és natural, de la col·laboració dels feligresos i del poble de Santa Margalida que, al cap i a la fi, són els que es beneficiaran del bon estat de les instal·lacions parroquials.

L'Ajuntament també està interessat amb portar a terme, si és possible, l'acabament de les sales de la part alta de la Rectoria que podrien ser utilitzades conjuntament per la parròquia i per l'ajuntament com a sales d'exposicions, conferències i altres actes. Aquestes sales tendrien un accés des del carrer sense necessitat d'entar a la rectoria.

El Vicari General va expressar la seva satisfacció per la importància i conveniència de les obres en curs i les que estan projectades i va ponderar l'actitud molt positiva del batle Miquel Cifre, davant els problemes plantejats de cara a la seva resolució.

Acabaré dient que tant el Rector com el grup parroquial no dubtaran de la col·laboració del poble de Santa Margalida, en un tema que, sens dubte, té una importància cabdal per a la vida cultural i social de la nostra Vila.

Qualsevol persona que vulgui tenir més informació sobre el tema de les obres que hem explicat estic segur que, tant el Rector com els membres del grup parroquial per a les obres, la vos donaran ben gustosament.

Rafel Bordoy

Rums-rums, Notícies i xafarderies

Per: La Guarda de Xafarders

Després de dos mesos de no comparèixer i amb tantes de festes per enmig, torna la guarda de xafarders, ben disposta a xafardejar de tota quanta cosa ha passat per la Vila, i com que toca, començarem per la Beata: germanets quina gernació que hi havia! pareixia talment els temps d'en Raphael, los Sinco Latinos, na Massiel i de de na Isabel Pantoka! ¿I de la processó, què me'n direu? Ben poques de vegades hi havia haguda tanta de gent, però, ja ho sabeu, sempre n'hi ha que tenen coses a dir i que d'emperons en cerquen ferm allà on no n'hi ha. Això és el cas d'un pollastretlo d'un poble de veïnat, que escriu en el Diario de Mallorca, i que troba que a la Vila som un poble de REVIVAL FOLKLÒRIC (perquè feim la processó de la Beata, la festa del batre...). Aqueix subjecte, que no ha pogut pair mai a negú de la Vila, siga del color que siga, només pel fet de ser de la Vila i que per això se dedica a cornar tant, que sàpiga una cosa: la Processó de la Beata no és REVIVAL, fa més de doscents anys que la feim -ho deim per si ell, que és tan sabut, tan lletrut i tan barbut, no ho sabia-. I tant és si la processó li agrada o no li agrada, però d'aquí a fer-ne befa, nosaltres pensam que per caseva tothom hi té un bon quefer, i que aqueix periodista abans de fer befa de la Vila, podria començar pel seu poble, que qualque vegada també n'hi deu haver a bastament per riure.

Parlant de la processó, si una cosa va fer pardal, va ser el desastre que feren segons quins dimonis: un homo no té res a dir si el dissabte, els dimonis, que són joves i de la Vila, haguen fet qualque excés i no han anat a geure. Però d'aquí a que segons quins dimonis anassen més gats que una sopa tota la processó i que fessen desastres que no s'havien vist mai, n'hi ha unes bones trenques. Ben poques vega-

des hi havia hagut tant de trui a la processó i mai tan culpa dels dimonis. Ara, que també hi va haver pagesos que feren trui, com un parell de la tercera edat que varen voler fer de valents i que tiraren les gerres enterra perquè no els hi prenguessen. I llavors xerren dels joves que van desmandats.

Na Michele McKain és una gran -en els dos sentits de la paraula- cantant de blues i de jazz que va cantar, i va fer una gran actuació, a dins l'església de la Vila. I sabeu com va? A segons qui li va semblar que ellò no era música per sonar dins una església, i que això per a la plaça, ja anava bé, però que dins l'església allò era una grosseria. Però n'hi havia d'altres que deien que segons qui no podia consentir ni comportar que els joves no s'aturassen de fer mamballetes i de migballar tot el temps. Una cosa curiosa és que molta de gent, amb tot el rebumbori, no se'n va tèmèr que hi havia hagut cançons de temàtica religiosa, però a ritme de soul, gospel i funky, com la famosíssima "Happy Day". La cosa, per mor de qualque periodista amb poques notícies per posar mà, va acabar sortint un parell de dies pel diari, i la Vila fent rialles a tot Mallorca.

Ara diven que l'Ajuntament vol fer un pou que també serà un bon pou-si és ver el que diu el PP a la revista Ca'n Picafort- per a les arques municipals, perquè el seu pressupost és quasi el doble que un pou fet per a particulars. Pentura el SOE hauria d'anar alerta a "SOAR-SE" amb l'aigua del pou. O són (soen) alguns dels socis de govern?

I és que per la casa de la Vila, hi perilla que hi haja inundacions, perquè tant sigui per la dreta, com sigui per l'esquerra, pels plens hi entra aigua a les totes, i n'hi ha que diven que ja que hi som, que l'oposició també

s'hauria de banyar, i nosaltres que deim que ja fa estona que nedam. I és que amb tanta d'aigua, fins i tot tothom ha quedat net de l'assumpte dels doblers de l'oficina municipal de Ca'n Picafort.

Però vat aquí que els del PP de la Vila, amb tant de canvi, ja pareixen socialistes, i és que ja són el "Cambio del cambio": han canviat de parer en la reforma circulatòria de Ca'n Picafort, i també han canviat de sector dins el partit: no fa gaire que eren uns soleristes d'aquells de fort-i-no't-moguís, i ara en un tres-i-no-res, han tornat els més Canyellistes de tots. I és que l'amo és l'amo i tothom està a ses ordres i orelles espolsades.

I ara que ja no es parlarà més dels projectes de reforma d'en Soler, parlarem de la reforma circulatòria de Ca'n Picafort, perquè diven que els del PP, amb l'excusa del malestar que ha causat la reforma, s'emocionen a fer mocions de censura, i és que n'hi ha que posen messions i n'hi ha que posen mocions, que poc més o manco és el mateix.

L'institut ja ha començat a marxar, però amb goteres, manca de telèfons, amb un raig-i-roí de brutícia que compareix cada dia a l'hora de berenar des dels establiments d'aprop de l'institut fins a la seva entrada; amb bregues per qüestions d'al.lotes -de cop i resposta els al.lots de la Vila les tenen geloses-, i amb bromes de malgust: n'hi ha que se dediquen a fer sonar l'alarma només per riure una estona quan hi compareix la Policia o la Guardia Civil. Però el més important és que ja marxa, i la resta, si Déu ho vol ja ho arreglarem.

*Puertas, persianas, vidrieras y falsos techos en **madera y PVC**

*Pasamanos, muebles a medida y carpintería en general.

*Muebles de cocina, baño, hogar y complementos decoración.

*Proyectos interiorismo

Carpintería Mecánica
C/. Miquel Ordinas, 25
Exposición y venta Muebles
Miquel Ordinas, 31 - 33
Tel./Fax 52 31 45
07450 SANTA MARGALIDA

DISTRIBUCIÓ PAPERERIA
MATERIAL ESCOLAR I D'ESCRITORI
REGAL INFORMAL
ARTICLES DE NADAL I CARNAVAL

ALMACENES
Galmés, s.a.

C/. Miquel Ordinas, s/n.
Tel. 52 31 33 - Fax 52 36 18
SANTA MARGALIDA

- ORDINADORS
- PROGRAMES
- IMPRESORES
- MATERIAL D'OFICINA
- COMPTABILITAT
- TELÈFONS
- FAX - TMA
- ASSEGURANCES

Plaça de S'Abeurador, 12
07450 - Santa Margalida
Tel. (971) 52 38 34
Fax. (971) 52 39 80

ELECTRÓNICA CID

Venda de T. V. Color i Electrodomèstics en General
Primeres Marques
Servei Tècnic Ràpid

C/. Alba, nº 1 - CAN PICAFORT
Tel. 85 06 14

C/. Jovades, nº 33 - STA MARGALIDA
Tel. 52 32 10

SUPERMERCAT
CA'N PARRIC
COMESTIBLES • TESTS • MENJAR PER ANIMALS

D'EN MARCH, 26 - 30
DE SES JOVADES, 28
TEL. 52 30 77 - FAX 52 36 74
SANTA MARGALIDA

Productes MARTI

SAL - PEBRE
I LLEGUMS

Ciència per a tots

Per: Joan Cladera

D'Estrelles i Planetes (II)

Els germans de la Terra

N'hi ha gasosos i gelats, monumentals i nans, explorats i desconeguts. Estam parlant dels planetes que integren el nostre Sistema Solar, que es varen formar fa uns 4.500 milions d'anys a causa del naixement de la nostra estrella preferida: el Sol. Els planetes que formen el Sistema Solar, juntament amb el Sol, son nou, que a la vegada es poden dividir en dos grups separats per un ample cinturó d'asteroids: planetes exteriors (Júpiter, Saturn, Urà, Neptun, i Plutó) i planetes interiors (Mercuri, Venus, Terra i Mart). Aquests nou planetes donaran voltes al voltant del Sol fins que aquest deixi de brillar i d'emetre energia que tanta falta ens fa a nosaltres. Cal saber que Júpiter i Saturn suposen més del 90% de la massa total del Sistema Solar. Ara, seguidament farem una descripció més o menys detallada de tots els planetes del Sistema Solar, començant pel que es troba més prop del Sol i acabant pel que està més lluny.

El planeta més proper del Sol és Mercuri, té un diàmetre equatorial de 4.480 Km. i està a 57'9 milions de Km. del Sol. No té cap tipus d'atmosfera. Degut a la seva proximitat al Sol es pot dir que és una autèntica caldera de foc i la seva superfície està plena de cràters com els de la Lluna. La seva òrbita al voltant del Sol té una duració de 88 dies i no té cap satèl·lit ja que és incapaç de competir gravitacionalment amb el Sol. La seva òrbita és bastant més elíptica que la dels altres planetes (exceptuant la de Plutó) i se sap que si l'òrbita terrestre variàs uns 15 metres, Mercuri seria l'encarregat de que la Terra abandonàs la companyia del Sol, suposant això una catàstrofe de dimensions descomunals.

Venus és un planeta de característiques similars a les de Mercuri, la seva atmosfera, composta de diòxid de carboni, és tan calenta i tan densa que fa que l'aigua no pugui conservar l'estat líquid. La distància del Sol és de 108'2 milions

de Km. i dona una volta a la nostra estrella cada 224'7 dies. El diàmetre equatorial és de 12.104 Km. i, igual que Mercuri, no té cap satèl·lit.

La Terra és l'únic planeta que viatja a la distància exacta del Sol per a que es produeixi vida, més lluny o més prop aquest procés seria impossible. Es troba a 149'6 milions de Km. del Sol i la duració de la seva òrbita entorn a l'astre és de 365'26 dies. El diàmetre equatorial és de 12.756 Km. té un satèl·lit: la Lluna, l'atmosfera està composta de nitrogen i oxigen.

El planeta Mart és, sense cap dubte, el més paregut a la Terra. La seva atmosfera està formada per un 95% de diòxid de carboni i per nitrogen i el seu mantell és d'anidrid carbònic congelat, com a glaç sec. La distància del Sol és de 227'9 milions de Km. i la duració de l'òrbita és de 687 dies. El diàmetre equatorial és de 6.787 Km. i té 2 satèl·lits: Fobos de 22 Km. de diàmetre i Deimos, de 12 Km. de diàmetre.

Júpiter és el més majestuós dels planetes. Gira a una velocitat astoradora: una volta cada 10 hores. Això fa que l'atmosfera sigui molt inestable produint-se terribles tempestes en la superfície. Està format per gasos i líquids que envolten un petit nucli sòlid de ferro i silicats. El diàmetre equatorial és de 142.800 Km. té 14 satèl·lits i la seva atmosfera està composta per hidrogen i heli. Es troba a una distància de 778'3 milions de Km. del Sol i la duració de la seva òrbita és de 11'86 anys.

Saturn és el segon planeta més gran del Sistema Solar i està adornat amb els populars "anells" que avui es sap que estan formats per aigua glaçada. L'atmosfera està formada per hidrogen i heli i té 10 satèl·lits dels quals el més gros i important és Titan (5.150 Km. de diàmetre). Té un diàmetre equatorial de 120.000 Km.

L'any 1.781 William Herschel va ser l'astrònom britànic que va descobrir el planeta Urà. Aquest planeta és una bolla glaçada perquè el seu nucli reb calor de fora

en comptes de emetre'n. L'atmosfera d'Urà està formada per hidrogen heli i metà. La duració de l'òrbita és de 84'01 anys i el diàmetre equatorial és de 51.800 Km. també es coneix que té 5 satèl·lits i que la distància al Sol és de 2.871 milions de Km.

Neptun és un planeta que ja es troba a una distància considerable del Sol (4.497'1 milions de Km.). La seva atmosfera, composta per hidrogen, heli i metà fa que presenti un color blau clar. La duració de l'òrbita és de 164'8 anys i el diàmetre equatorial és de 49.500 Km. i té dos satèl·lits, dels quals Tritó és el més important ja que té cràters volcànics com els de la Terra. La seva atmosfera és mòvil i es desplaça des de l'hemisferi sud a l'hemisferi nord, provocant immenses tempestes.

El planeta que es troba més lluny del Sol és Plutó (5.913'5 milions de Km.). Va ser descobert per Clyde Tombaugh, l'any 1930 i és el planeta més complex, ja que no hi ha arribat mai cap sonda espacial. El 70% de la seva superfície està composta de roques cobertes de gel i gasos volàtils com el metà i el nitrogen. La seva òrbita és la més excèntrica (molt elíptica) i dura 247'7 anys. El diàmetre equatorial és només de 3.500 Km. Només té un satèl·lit anomenat Caront que quasi és tan gros com al planeta al que pertany (1.760 Km. de diàmetre). L'atmosfera està formada probablement de metà, però això és una dada que encara no s'ha pogut confirmar. No coneixerem bé el comportament i les característiques de Plutó fins que, a principis del 2003, enviïn la primera nau (sonda) que hi viatge: la "Plutó Express".

Avui en dia se sap amb total certesa que no podem trobar cap tipus de vida en cap altre planeta que no sigui la Terra. Però, per una altra part, ja fa una sèrie d'anys que l'home està interessat en aprendre moltes coses sobre Mart, ja que té unes característiques similars a les de la Terra i esperen que d'aquí a uns parell d'anys s'hi pugui enviar l'home, com en el cas de la Lluna. Qui sap si d'aquí a un parell de dècades arribam a colonitzar-lo !!

Obra Cultural Balear

Presentació llibre gloses d'Es Panderer

Com un acte més de les passades festes de la Beata, l'Obra Cultural Balear de Santa Margalida va organitzar la presentació del llibre "Guillem Crespí i Coll "Es Panderer", Gloses"; l'acte va tenir lloc al pati del Col·legi Vell i va fer la presentació el professor Miquel Sbert, presentació que va suscitar comentaris elogiosos de forma unànime en bona part de les més de 300 persones que acudiren a la vetlada. En el mateix acte va intervenir també Gaspar Valero, i alguns dels fills d'Es Panderer que digueren i comentaren un bon grapat de gloses del seu pare.

Aquesta delegació vol agrair la seva ajuda als col·laboradors que han fet possible la publicació del llibre, entre els que cal destacar el nostre ajuntament. Però també vol fer especial menció i expressar el seu agraïment a les persones que acudiren a l'acte de presentació i destacar la bona acollida que ha tenguut el llibre entre la gent de la Vila. Tot això ens encoratja per portar endavant la tasca de difondre la nostra cultura i potenciar la identitat de Santa Margalida com a poble. Moltes gràcies a tots!

Nota: Cal afegir que es va enviar un exemplar d'aquest llibre a la Generalitat de Catalunya i que s'ha rebut una carta d'agraïment, signada per l'Honorable Jordi Pujol.

III Premi "Joan Mascaró i Fornés"

Igual que cada any, arriben les dates del mes desembre i l'Obra Cultural Balear de la Vila es disposa a concedir, com ja ho ha fet en els dos anys anteriors, el premi "Joan Mascaró i Fornés",

que enguany anirà a parar, després d'una ajustada votació, a les mans de la "Banda de Música de Santa Margalida".

Com ja sabeu, el premi s'atorga a persones o entitats de la nostra Vila que hagin treballat per a la identitat, la cultura o el desenvolupament del poble de Santa Margalida. Enguany hi havia un altre candidat que era el Club de Futbol de Santa Margalida, per la feina de tornar a posar en òrbita el futbol a la Vila, les votacions però, es decantaren, per un marge estret (sols un vot de diferència), en favor de la Banda de Música. El fet que el club de futbol faci les seves comunicacions i rètols escrits en castellà, no lleva cap mèrit a la seva feina però pot haver pesat una mica a l'hora de votar a favor per part de qualche membre, atès que la defensa de la nostra llengua és un dels objectius d'aquesta entitat.

Per motiu de l'entrega del premi està previst fer un sopar al Bar Arachu, el divendres dia 13 de desembre, de manera semblant a com s'ha fet els anys anteriors. A aquest sopar hi podrà assistir qui ho desitgi, sigui o no soci de l'Obra Cultural i els tiques per a l'assistència es podran adquirir a l'Estant de la Plaça, en data de la qual informarem oportunament.

Notícies resumides

* L'OCB demana al Conseller Flaquer, que a la comissió mixta del 23 d'octubre es firmi la catalogació de places bilingües de primària i secundària. (com a única manera que l'acord tenguí efecte per al curs escolar vinent).

* Convocats els Premis 31 de desembre que anualment atorga

l'OCB.

L'OCB ha emprés l'edició d'un llibre amb motiu de complir-se el desè aniversari dels premis.

El lliurament de guardons es farà la Nit de la Cultura al Casino de Mallorca, el divendres dia 20 de desembre.

*L'OCB demana al president Matas que defensi la llengua i reclami "la nacionalitat històrica". A la vegada es va sol·licitar un "decret de mínims" que garantitzi al manco una implantació del català al 50% en tots els centres educatius.

*En defensa dels símbols d'identitat del nostre poble, l'OCB a més de continuar impulsant "La Balanguera" com a himne de Mallorca, promourà l'extensió de la Festa de l'Estendard del 31 de desembre a tota l'illa.

*El calendari de l'OCB per a 1997, estarà dedicat a Llorenç Villalonga, amb motiu del centenari del seu naixement i serà gratuït per als socis.

Redacció

Grup Excursionista de l'OCB

Properes excursions:

SA VALL D'ACANELLA (17-11-96)

Es tracta d'una excursió de dificultat mitjana, amb una durada de 4 hores i un recorregut de 7 Km. aproximadament.

Iniciam l'itinerari en el Coll de la Batalla (573 m.) a la benzineira de la carretera d'Inca a Lluc. Avençarem sobre un camí de carro que més endavant es consolidarà com un sender de muntanya, amb alguns revolts en forma de zig-zag, que sovint esquiven roques nues i cantelludes.

Des del Pas d'en Bartomeu (660 m.) podrem contemplar les contrades de Comafreda i la possessió del Guix, el Coll de Mancar i el puig de Massanella. Continuant en devallada, arribarem a les Cases de la Rota, les Figuerols, Alcanella i Alcanelletta, zones de marjades i restes d'antics conreus.

Dins les cases d'Alcanella hi ha restes de les moles del molí de sang i un forn de pa. L'alzina d'Alcanelletta té fama de ser la més gran de Mallorca, amb una soca de més 5 metres de diàmetre. A partir de les Cases d'Alcanella fins al Coll Pelat, l'alzinar ens acompanya i els rotlles de sitja sovintegen. Del Coll Pelat fins a la carretera, tot serà devallada.

PAS DES PINETONS (15-12-96)

L'excursió té una durada de 3 hores i mitja, un recorregut de 6 Km. i es pot qualificar de fàcil.

Iniciem l'itinerari a les cases d'Almadrà i seguirem pel camí de carro que ens portarà fins a ses Mudades. A partir d'aquí el camí en converteix en un sender de muntanya bastant descuidat i brut.

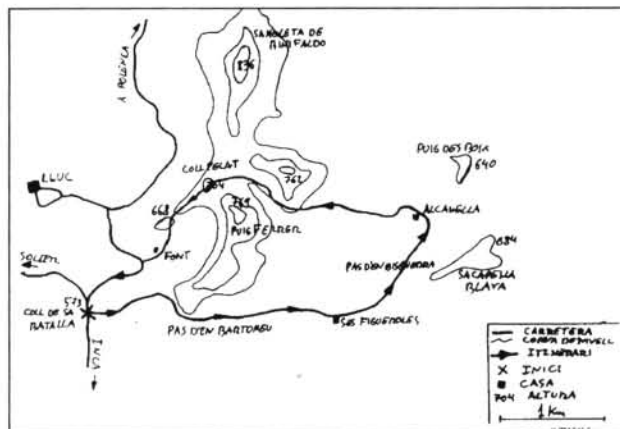
Des del Pas dels Pinetons podrem gaudir de l'excel·lent vista del Clot d'Almadrà, al fons, i del Puig de Suro (644 m.). El camí dels Pinetons enllaça amb el camí de les Cases Velles dels Tossals i ens durà fins al refugi modern de

les Cases dels Tossals Verds. Podrem gaudir, mentre baixam la pista forestal que condueix a les cases d'Alma-drà, de l'impresionant Vall de Solleric.

Les properes excursions a realitzar pel grup excursionista de l'OCB de Santa Margalida seran les següents: Sa Talaia Morella i es Puig de Massanella.

Si aquest hivern es produeixen nevades a les muntanyes de la Serra de Tramuntana, procedirem a canviar algunes dates de les excursions per aprofitar la neu.

Blai Genovart i Ferrer

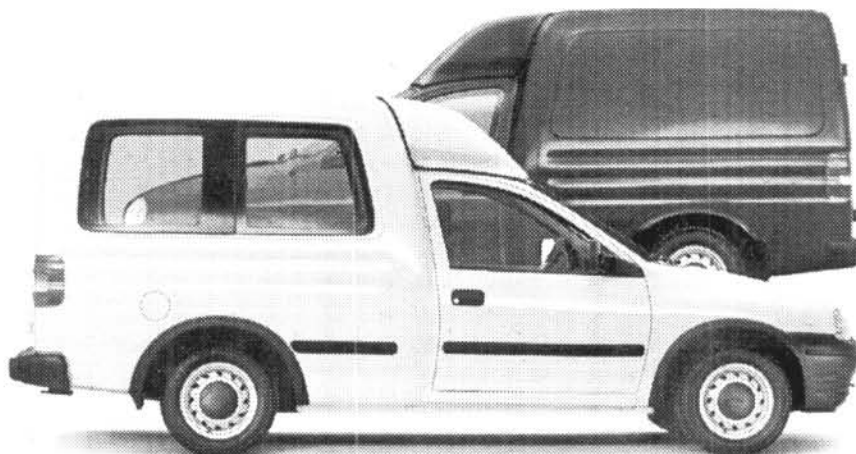

El Comte Mal (de sofrir)

Per: Miquel Bordoy

OPEL COMBO FURGONETA ACRISTALLADA O MIXTA

motor la vila, s.l.

SERVICI OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 39 04 - 07450 SANTA MARGALIDA

Restaurant **ARCO IRIS**

Regina i Pep Toni

MENJAR TÍPIC MALLORQUÍ

SOPARS DE GERMANOR

ARROS BRUT, PORCELLA,

CARAGOLS, CONILL TORRAT,...

Ctra. Muro-Ca'n Picafort, Km. 8'100

Tel. 53 70 27

Gaya

Gestoría Administrativa

Via Francia, 6 - Tels. 85 04 31 - 85 13 47

Fax 85 03 44 - 07458 Ca'n Picafort

Gabinete GAYA

ASESORIA FISCAL, LABORAL
Y CONTABLE

Telf. 52 34 08 - fax 52 38 04

Plaça de la Vila, 36-E - Santa Margalida

Ecologia i medi ambient

Per Martí Torres

L'ou, un instrument per a la reproducció.

Els aucells són animals vertebrats com els rèptils que es reproduïen per ous (són ovípars). Això vol dir que els embrions es desenvolupen fora del cos de la mare, a diferència dels mamífers que porten les cries durant un temps en el cos de la femella.

Els rèptils i els aucells, encara que siguin ovípars, tenen bastants diferències entre ells. Al contrari dels rèptils, els aucells són de sang calenta (homeotermes), mantenen el cos a tempe-

forma l'ou.

Pel desenvolupament embrionari és necessària la incubació dels ous al niu, unes espècies necessiten més temps que altres, aquesta tasca la realitzen les femelles i en moltes espècies també els mascles. Els ous varien moltíssim, principalment en tamany, quantitat i coloració.

L'ou més gran del món el pon l'estruç i pesa prop de 1'5 Kg. i així i tot resta petit vora l'ou d'un aucell, ja estingit, de Madagascar que pesava uns 11

tres.

Els ous, així com varien en nombre i tamany també poden variar en color i aspecte.

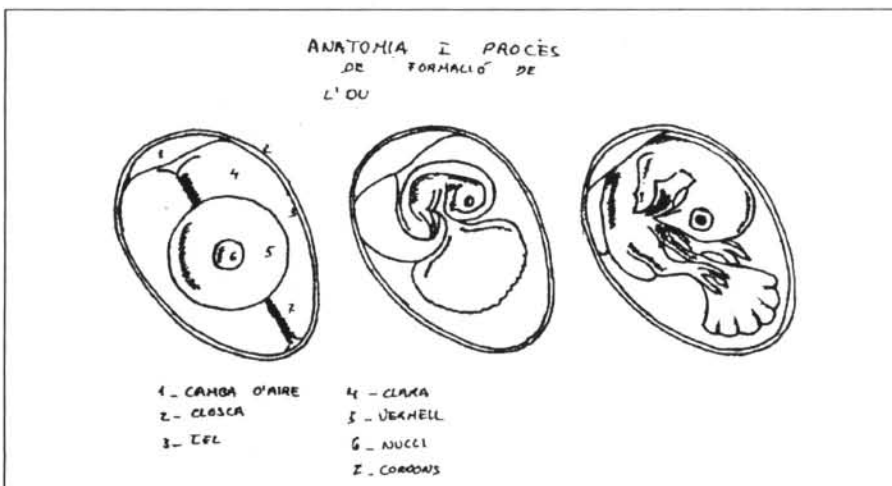
Si donem una ullada a un niu de sabel·lí o de cega, que fan els ous en terra, observarem que es troben camuflats, pintats de tal manera que es confonen amb el terreny. Altres aucells, com el cucut, tenen la capacitat de pondre ous semblants als d'altres espècies, així la femella no cova els seus ous, els deixa en els nius d'altres aucells i aquests fan de pares adoptius.

Dissecció d'un ou.

La closca de l'ou poseeix una estructura bastant complexa: està composta per espessos cristalls separats per minúsculs porus, a fi de que l'ou transpiri, just davall la closca hi ha dues membranes sobreposades que s'obren a la part més arrodonida per formar una cambra d'aire. La clara ocupa tot l'espai al voltant del vermell, que es manté suspès en el centre per dos cordons proteínics. El desenvolupament de l'embrió no parteix del centre del vermell, sinó de la seva superfície, d'un punt anomenat put germinal, aquest apareix com una taca blanca als ous de gallines normals, no fecundats.

També el vermell està protegit per una membrana que després envoltarà l'embrió, les seves cèl·lules s'alimentaran del vermell i la part no consumida quedarà incorporada al cos del poll, formant part d'un 25% del seu pes.

Dins la ciència ornitològica existeix una part dedicada a l'estudi dels ous anomenada "oologia", però, des de temps enrera, qualsevol persona (sense ser ornitòleg ni científic) s'ha sentit atreta per les col·leccions i en aquest cas per les d'ous; la seva gran diversitat, color i formes han satisfet molts afeccionats al col·leccionisme, però d'una

ratura constant, uns 40°C, els ous tenen la closca més dura i no els cobreixen amb terra, alguns fan construccions vertaderament impresionants, a on hi disposen els ous; la majoria d'espècies són nidícoles: els progenitors alimenten i protegeixen la descendència, durant unes setmanes, en el niu. Altres són nidífugues: abandonen el niu, com les perdus, anneres, gallines...

Morfologia dels ous

Els aucells tenen una reproducció sexual amb fecundació interna. Els òvuls ja fecundats passen per l'oviducte on s'envolten d'una substància nutritiva, anomenada clara o blanc d'ou, i d'embolcalls protectors (tels i closca). Així tot aquest conjunt

Kg. (aproximadament el mateix que 200 ous de gallina). Els colibrís posen els ous més petits del món; el colibrí abeller de Cuba pon un ou de sols unes centèssimes de gram. A Mallorca tenim el voltor que pon ous de 250 g. i com aucell més petit el reietó que els pon d'uns 6 mil·límetres.

Cada casta d'aucell pon un ou cada dia fins a completar la seva posta; durant l'època de reproducció alguns ponen una gran quantitat, com les perdus, les gallines, els reietons o els puputs que ponen de 7 a 15 ous per posta; altres com les mel·leres, les cadeneres, els ropits o els falcons ponen de 3 a 7 ous; finalment, els sabel·lins, els tudons, les àguiles o el voltor, sols ponen 1 o dos ous, en pocs casos

manera il·legal, destruint nierades i fins i tot posant en perill la vida dels aucells.

Física i química dels ous

L'ou també té una gran importància per a l'home i és un dels aliments més agraïts. Des dels inicis de la Història, la Humanitat ha utilitzat l'ou de moltes maneres per a la seva alimentació: truites, salses, gelats, rebosteria en general... Però un dels problemes ha estat sempre el de poder trobar ous frescs i bons i s'han descobert distintes maneres de conèixer el seu estat.

Tot es basa en que la closca és porosa i a través d'ella es va evaporant l'aigua, a mesura que passen els dies, permetent el pas de l'aire de l'exterior. A causa de la diferència de pressió osmòtica, l'aigua passa del blanc al vermell i aquest es debilita, el blanc es torna lleuger i augmenta el seu ph quan perd diòxid de carboni a través de la closca.

Aleshores, les bactèries de l'aire entren a l'interior de l'ou i comencen a descompondre les

seves proteïnes, donant lloc a la formació del sulfur d'hidrògen, el causant del mal olor dels ous podrits.

Posant un recipient amb aigua salada i posant-hi l'ou a dedins, si aquest és fresc, anirà directament al fons, si ja té una setmana es sumergirà però adoptant una positura obliqua, amb la part més arrodonida cap a dalt; si l'ou ja té dues o tres setmanes es sumergirà agafant una postura vertical, amb la part més punxada cap a baix i si ja té més setmanes possiblement ja no es sumergirà.

Una altra manera de comprovació, quan el remenem i no es mogui gens a l'interior de la closca l'ou serà fresc i quan l'obrim dins un plat, el vermell estarà rodó i abombat.

Observant l'ou per la part exterior presentarà una superfície de la closca mate i granulada, si és fresc, i si ha estat post de fa temps serà llis i brillant. El palc màxim per guardar els ous és de tres setmanes i dotze si es conser-

ven a la gelera amb la part punxada cap a baix.

Amb relació als ous, hi ha dos problemes que afecten a la salut humana: el primer és la salmonela, que són bactèries que passen a l'interior en el moment que la gallina el pon, a causa de la lleugera contracció i el canvi de temperatura (de 40° C a 16 o 20 graus de la temperatura ambient). Per tant, fer els ous nets amb llexiu abans d'utilitzar-los no serveix de res. Per neutralitzar la bactèria, l'única solució és mantenir els ous, durant un cert temps, a una temperatura de 60° C.

L'altre perill és el colesterol, el vermell de l'ou és la baula principal del colesterol, ja que la majoria de vitamines són solubles en els greixos. El blanc, al contrari, és molt ric en proteïnes, molt similars a les que crea el nostre cos i és l'element principal per a la cuina i la rebosteria.

L'ou és un aliment molt concentrat i per tant un do del qual no n'hem d'abusar.

CONGELADOS RAMIS

PESCADOS Y MARISCOS

C/. Miguel Ordinas, s/n.

Tel. 52 38 32

07450, Sta. Margalida

Fusteria Mecànica

ESTELRICH & ESTELRICH

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 35 25 - Sta. Margalida

"SANOS NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

ESTAM AMB LA GENT
ELS DIES DE FESTA,
I TOTS ELS DEMÉS.

TALLER DE FERRERIA

Sebastià Ferrer Moragues

Treballs en General de
Ferro-Alumini
Acer inox. i Metallisteria
Servici Guillotina i Plegat

Pou de Sa Garriga, 22-24

Tel./Fax. 52 34 20

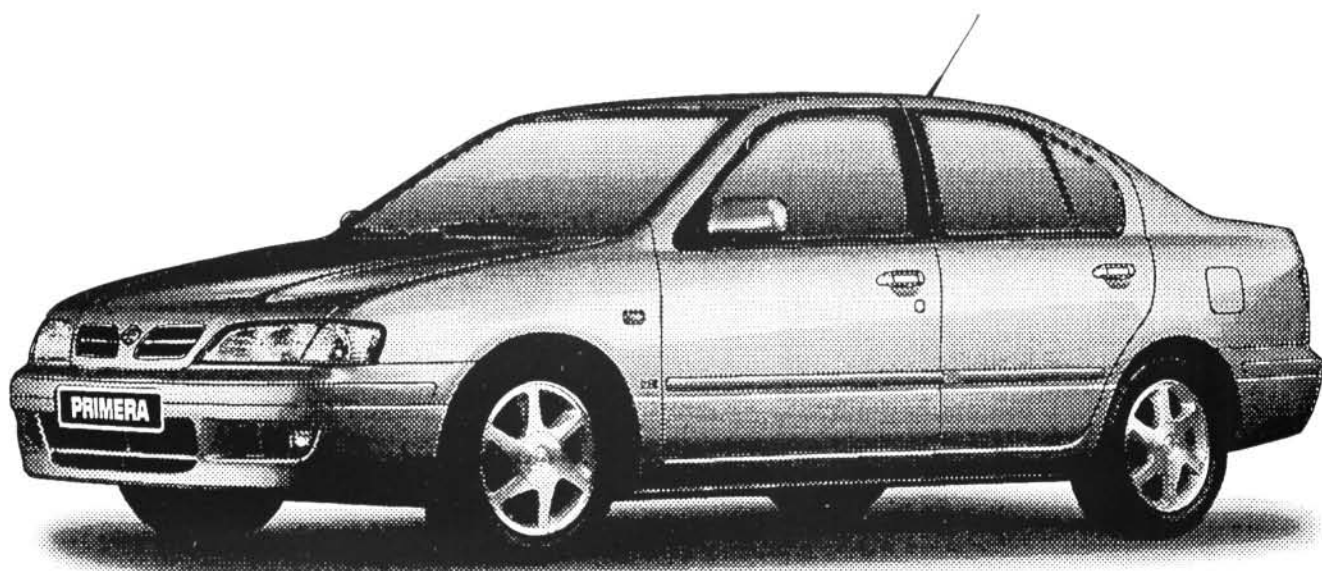
07450 SANTA MARGALIDA

NUEVO NISSAN PRIMERA

segur NISSAN

Garantía total 3 años
o 100.000 km y
6 años anticorrosión.

La máquina perfecta

Aire Acondicionado • Doble Airbag • ABS • Sistema de Plataforma de Seguridad Activa • Suspensión Multi-Link Delantera y Trasera Multibrazo con Sistema de Control Lineal (MLB) • Barras de Protección Lateral Estructura de Deformación Programada • Turbo Diesel 2.0 90 cv, Gasolina 1.6 100 cv, 2.0 130 cv 4 ó 5 Puertas • Inmovilizador Electrónico • Unas Excepcionales Condiciones con NISSAN FINANCIACION

Según el prestigioso Instituto Alemán TÜV, el Primera obtiene los mejores resultados dinámicos y de seguridad de su categoría.

VEN A VER NUESTROS VEHÍCULOS DE OCASION ¡¡HASTA 30 MESES DE GARANTIA!!

COVEAUTO, S.L.

Exposición y venta: Tel./Fax: 52 39 94 - Móvil 908 83 83 05
Taller: Tel./Fax 85 60 79 • Miguel Ordinas, 7 • SANTA MARGALIDA

Al seu servici amb totes les nostres energies

